

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

GEWONE ZITTING 1996-1997

15 JANUARI 1997

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**tot wijziging van de ordonnantie
van 9 september 1993 tot wijziging
van de Huisvestingscode
voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
en betreffende de sector
van de sociale huisvesting**

VERSLAG

uitgebracht namens de Commissie
voor de huisvesting en stadsvernieuwing

door de heer Jean DEMANNEZ (F)

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden: de heren Bernard Clerfayt, Jean-Pierre Cornelissen, Yves de Jonghe d'Ardoye, mevrouwen Isabelle Molenberg, Caroline Persoons, de heer Jacques Pivin, mevr. Marie-Laure Stengers, de heer Alain Bultot, mevr. Michèle Carthé, de heer Jean Demannez, mevr. Sylvie Foucart, de heren Michel Demaret, Philippe Debry, mevr. Brigitte Grouwels, de heer Dominiek Lootens-Stael.

2. Plaatsvervangende leden: de heren Mohamed Daïf, Jacques De Coster, Michel Lemaire.

3. Andere leden: de heren Stéphane de Lobkowicz, Thierry de Looz-Corswarem, mevr. Béatrice Fraiteur, de heren Roland Frippiat, Denis Grimberghs, Juan Lemmens, Georges Matagne, mevr. Anne-Sylvie Mouzon, de heer Guy Vanhengel.

Zie:

Stuk van de Raad:

A-111/1 – (95-96): Ontwerp van ordonnantie.

CONSEIL DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 1996-1997

15 JANVIER 1997

PROJET D'ORDONNANCE

**modifiant l'ordonnance
du 9 septembre 1993 portant modification
du Code du Logement
pour la Région de Bruxelles-Capitale
et relative au secteur
du logement social**

RAPPORT

fait au nom de la Commission
du logement et de la rénovation urbaine

par M. Jean DEMANNEZ (F)

Ont participé aux travaux de la Commission:

1. Membres effectifs: MM. Bernard Clerfayt, Jean-Pierre Cornelissen, Yves de Jonghe d'Ardoye, Mmes Isabelle Molenberg, Caroline Persoons, M. Jacques Pivin, Mme Marie-Laure Stengers, M. Alain Bultot, Mme Michèle Carthé, M. Jean Demannez, Mme Sylvie Foucart, MM. Michel Demaret, Philippe Debry, Mme Brigitte Grouwels, M. Dominiek Lootens-Stael.

2. Membres suppléants: MM. Mohamed Daïf, Jacques De Coster, Michel Lemaire.

3. Autres membres: MM. Stéphane de Lobkowicz, Thierry de Looz-Corswarem, Mme Béatrice Fraiteur, MM. Roland Frippiat, Denis Grimberghs, Juan Lemmens, Georges Matagne, Mme Anne-Sylvie Mouzon, M. Guy Vanhengel.

Voir:

Document du Conseil:

A-111/1 – (95-96): Projet d'ordonnance.

Inhoudstafel

I. Inleidende uiteenzetting van de Staatssecretaris toegevoegd aan de Minister-Voorzitter	3
II. Algemene bespreking	5
1. Betoog van de leden	5
2. Antwoorden van de Staatssecretaris	11
3. Replieken	13
III. Artikelsgewijze bespreking	17
IV. Stemming over het geheel	29
V. Lezing en goedkeuring van het verslag	29
Tekst aangenomen door de commissie	30
Bijlagen	32

Table des matières

I. Exposé introductif du Secrétaire d'Etat adjoint au Ministre-Président	3
II. Discussion générale	5
1. Interventions des membres	5
2. Réponses du secrétaire d'Etat	11
3. Répliques	13
III. Discussion des articles	17
IV. Vote sur l'ensemble	29
V. Lecture et approbation du rapport	29
Texte adopté par la commission	30
Annexes	32

I. Inleidende uiteenzetting van de Staatssecretaris toegevoegd aan de Minister-Voorzitter

«Het ontwerp van besluit dat u vandaag wordt voorgelegd, werd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering op 21 maart 1996 in eerste lezing goedgekeurd en op 27 maart 1996 aan de Raad van State onderworpen.

Op 18 juni heeft de Raad van State zijn advies uitgebracht. De op 5 september 1996 door de regering in tweede lezing goedgekeurde tekst houdt rekening met de opmerkingen van de Raad van State, die trouwens enkel van formele aard waren.

Twee wijzigingen worden gebracht aan de ordonnantie van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad van 9 september 1993 tot wijziging van de Huisvestingscode voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en betreffende de sociale huisvestingssector.

De eerste wijziging betreft de samenstelling van de raad van bestuur van de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij, meer bepaald de wijziging van het stelsel van onverenigbaarheden voor de leden van deze raad.

Het regeerakkoord vermeldt uitdrukkelijk dit beginsel door te preciseren dat het stelsel van onverenigbaarheden voor de bestuurders van de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij herzien zal worden.

Met deze verandering kan de raad van bestuur doeltreffender optreden dank zij de integratie van vakmensen en vertegenwoordigers van de openbare vastgoedmaatschappijen, die de sector en de beheersproblemen goed kennen.

Het wordt dus voorzien dat maximum vijf mandaten van bestuurder door een voorzitter, een bestuurder of een personeelslid van een openbare vastgoedmaatschappij uitgeoefend mogen worden.

Om te vermijden dat deze eventuele bestuurders rechter in eigen zaak zouden zijn, is het verboden dat ze de beraadslagingen van de raad van beheer bijwonen, wanneer een punt besproken wordt waarin de betrokken openbare vastgoedmaatschappij een rechtstreeks belang heeft.

De tweede wijziging betreft de samenstelling van de raad van bestuur van de openbare vastgoedmaatschappijen.

De Raad van State heeft de theorie van de impliciete overheid aanvaard dat als enige een aantasting van de federale bevoegdheid om de werkingsregelen vast te stellen

I. Exposé introductif du Secrétaire d'Etat adjoint au Ministre-Président

«Le projet d'ordonnance qui vous est soumis aujourd'hui a été adopté en première lecture par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale le 21 mars 1996 et envoyé au Conseil d'Etat en date du 27 mars 1996.

Le 18 juin, le Conseil d'Etat a rendu son avis. Le texte adopté en seconde lecture par le Gouvernement le 5 septembre 1996 tient compte des remarques essentiellement formelles émises par le Conseil d'Etat.

Deux modifications sont apportées à l'ordonnance du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale du 9 septembre 1993 portant modification du Code du Logement pour la Région de Bruxelles-Capitale et relative au secteur du logement social.

La première modification concerne le mode de composition du conseil d'administration de la Société du Logement de la Région bruxelloise. Plus précisément, il s'agit d'apporter des changements au régime des incompatibilités frappant les membres de ce conseil.

La déclaration gouvernementale fait explicitement référence à ce principe puisqu'elle précise que le régime d'incompatibilités qui frappent les administrateurs de la Société du Logement de la Région bruxelloise sera revu.

L'objectif poursuivi par ce changement est de permettre au conseil d'administration de la Société du Logement de la Région bruxelloise de renforcer son efficacité en intégrant en son sein des professionnels du secteur et des représentants des sociétés immobilières de service public qui ont une bonne connaissance du terrain et des problèmes de gestion.

Ainsi, cinq mandats d'administrateur, au plus, pourront être exercés par un président, un administrateur ou un membre du personnel d'une société immobilière de service public.

Dans le souci d'éviter que ces éventuels membres ne soient en quelque sorte «juge et partie», il est prévu une interdiction d'être présent aux délibérations du conseil d'administration concernant un point auquel la société immobilière de service public concernée a un intérêt direct.

La deuxième modification a pour objet le mode de composition du conseil d'administration des sociétés immobilières de service public.

Le Conseil d'Etat a admis le recours à la théorie des pouvoirs implicites qui peut seule justifier une atteinte à la compétence fédérale de fixer les règles de fonctionnement

van gemeentelijke instellingen en van handelsvennootschappen, zoals de openbare vastgoedmaatschappijen, kan verantwoord worden.

De voorgestelde wijziging heeft dezelfde bedoeling die reeds in het huidige artikel 13 is vervat, met name een betere vertegenwoordiging van de verschillende fracties in de gemeenteraad in de raad van bestuur van de openbare vastgoedmaatschappij.

De bepaling, die u thans wordt voorgelegd, voorziet in de bescherming van de minderheidsfracties binnen de gemeenteraden van de gemeenten die vertegenwoordigd worden door bestuurders in openbare vastgoedmaatschappijen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De voorgestelde verandering integreert de toepassingsmodaliteiten voor een dergelijke bescherming, waarin het huidige artikel 13 niet voorzag.

De bescherming van de minderheid wordt nu vertolkt in de aanduiding door de algemene vergadering van de vastgoedmaatschappij, op een viervoudige lijst met kandidaten voorgedragen door de betrokken gemeenteraad, van twee leden van de raad van bestuur die een raadgevende stem hebben.

Deze leden hebben dezelfde rechten en verplichtingen als de beheerders maar hebben geen beraadslagende stem.

De voorgedragen kandidaten moeten de fracties van de gemeenteraad vertegenwoordigen die in het college van burgemeester en schepenen niet vertegenwoordigd zijn.

Maar deze bepaling is enkel van toepassing indien een enige gemeente de meerderheid heeft in de raad van bestuur van de openbare vastgoedmaatschappij en in geval dat geen enkele bestuurder, lid van een fractie van de gemeenteraad die niet in het college van burgemeester en schepenen is vertegenwoordigd, reeds in de raad van bestuur zetelt.

De Raad van State heeft de discriminatie onderzocht ten gevolge van de beperking van het beschermingssysteem van de minderheden in het enige geval dat de gemeente de meerderheid heeft in de raad van bestuur van de openbare vastgoedmaatschappij.

Deze beperking is verantwoord om twee redenen:

1. het gebeurt niet vaak dat een gemeente de minderheid in de raad van bestuur heeft daar de meerderheid in de algemene vergadering juridisch het recht heeft alle bestuurders te kiezen en te benoemen. In dit geval zullen de politieke en taalfracties, die in de meerderheid van de gemeenteraad zitten, niet in de raad van bestuur vertegenwoordigd zijn en is een vertegenwoordiging van de minderheden dientengevolge niet verantwoord;

des institutions communales ainsi que des sociétés commerciales que sont les sociétés immobilières de service public.

La modification proposée poursuit l'objectif déjà présent dans le texte de l'actuel article 13 d'assurer, dans le conseil d'administration de la société immobilière de service public, une meilleure représentation des différentes tendances présentes au sein du conseil communal.

La disposition qui vous est soumise, prévoit une protection des groupes politiques minoritaires au sein des conseils communaux de communes représentées par des administrateurs au sein de sociétés immobilières de service public de la Région de Bruxelles-Capitale.

Le changement proposé introduit les modalités d'application de cette protection, ce que ne prévoit pas l'article 13 actuel.

Ainsi, la protection de la minorité se concrétise par la désignation par l'assemblée générale de la société immobilière, sur une liste quadruple de candidats proposés par le conseil communal concerné, de deux membres du conseil d'administration disposant d'une voix consultative.

Ces membres disposent des mêmes droits et obligations que les administrateurs sans toutefois détenir une voix délibérative.

Les candidats proposés doivent impérativement représenter les groupes du conseil communal non représentés au collège des bourgmestre et échevins.

Cette disposition ne trouve cependant à s'appliquer que lorsqu'une seule commune est majoritaire au conseil d'administration de la société immobilière de service public et qu'aucun administrateur appartenant aux groupes du conseil communal non représentés au collège des bourgmestre et échevins n'est déjà présent au conseil d'administration.

Le Conseil d'Etat s'est interrogé sur la discrimination introduite du fait de la limitation du régime de protection des minorités au seul cas où la commune dispose d'une majorité au sein du conseil d'administration de la société immobilière.

Cette limitation se justifie pour deux raisons:

1. les cas où une commune est minoritaire au sein du conseil d'administration sont rares puisque la majorité à l'assemblée générale dispose, juridiquement de la faculté de choisir et de nommer l'ensemble des administrateurs; en ce cas, les groupes politiques et linguistiques majoritaires au sein du conseil communal ne seront pas représentés au sein du conseil d'administration; une représentation des minorités ne se justifie donc pas;

2. om beslissingen te nemen, zullen de minderheidsleden in de raad van bestuur die een gemeente vertegenwoordigen met andere leden van deze raad gezamenlijk moeten optreden. De noodzaak om gezamenlijk op te treden en om bijgevolg de toestemming van andere partners, die in de openbare vastgoedmaatschappij vertegenwoordigd zijn, te krijgen vermindert aanzienlijk het misbruikrisico in de besluitvorming. Een dergelijk risico is wel groter wanneer een enig lid van de maatschappij alleen kan optreden.

De voorgestelde tekst geeft bovendien een definitie van de «fractie» als het geheel van de gemeenteraadsleden die op dezelfde lijst verkozen werden.»

II. Algemene bespreking

1. Betoog van de leden

Een lid kant zich namens zijn fractie tegen de voorgestelde wijzigingen in de ordonnantie van 9 september 1993 en in het bijzonder tegen de voorgestelde wijziging van artikel 7 van die ordonnantie die het mogelijk wil maken dat een mandaat van voorzitter, bestuurder of lid van het personeel van een OVM, wordt gecumuleerd met dat van bestuurder van de BGHM. Hij heeft in dat verband amendementen ingediend.

Het lid onderschrijft de opmerkingen van de Raad van State waarmee het ontwerp van ordonnantie dat wordt besproken slechts ten dele rekening houdt. Zo is de Raad van State van oordeel dat artikel 60 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen van toepassing is op de beslissingen van de raad van bestuur van de BGHM. In het ontwerp van ordonnantie vinden we die bepaling echter niet volledig terug, omdat alleen maar bepaald wordt dat de bestuurders de beraadslagingen over zaken waarbij hun OVM een rechtstreeks belang heeft, niet mogen bijwonen. Het begrip “zijdelings belang” is uiterst belangrijk voor een toezichthoudend orgaan. De beslissingen van de raad van bestuur van de BGHM, zoals de vastlegging van het driejareninvesteringsprogramma, dragen inderdaad keuzes in zich tussen de verschillende lokale maatschappijen, en de beslissingen van de toezichthoudende overheid vormen een rechtspraak die voor alle maatschappijen kan gelden. Er mogen ten slotte geen algemene regels worden uitgevaardigd om individuele gevallen op te lossen.

De voorgestelde wijziging van artikel 13 van de ordonnantie van 9 september 1993 heeft betrekking op een delicaat onderwerp waarover een consensus tussen alle democratische fracties bereikt moet worden.

Het ontwerp strekt ertoe te voorkomen dat vertegenwoordigers van niet-democratische partijen zitting hebben in de

2. pour pouvoir prendre des décisions, les membres minoritaires du conseil d'administration représentant une commune devront nécessairement agir conjointement avec d'autres membres de ce conseil; la nécessité d'agir conjointement et de recueillir, dès lors, l'assentiment d'autres partenaires représentés dans la société immobilière de service public atténue considérablement le risque d'abus dans la prise de décisions, ce risque pouvant être plus grand lorsqu'un seul membre de la société peut agir seul.

En outre, le texte reprend la définition de «groupe» telle que proposée par le Conseil d'Etat: une groupe étant l'ensemble des membres du conseil communal élus sur une même liste.»

II. Discussion générale

1. Interventions des membres

Au nom de son groupe, un membre s'oppose aux modifications proposées à l'ordonnance du 9 septembre 1993 et particulièrement à la modification proposée à l'article 7 de cette ordonnance qui vise à permettre le cumul entre un mandat de président, d'administrateur ou de membre du personnel d'une SISF et un mandat d'administrateur de la SLRB. Il a déposé des amendements à ce propos.

Le membre souscrit aux observations du Conseil d'Etat qui ne sont que partiellement rencontrées par le projet d'ordonnance en discussion. Ainsi, alors que le Conseil d'Etat estime que l'article 60 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales est d'application aux délibérations du conseil d'administration de la SLRB, le projet d'ordonnance n'insère cette disposition que de manière incomplète en prévoyant uniquement que les administrateurs ne peuvent être présents aux délibérations portant sur des objets auxquels leur SISF a un intérêt direct. Or, la notion d'intérêt indirect est primordiale pour un organisme de tutelle. En effet, d'une part, les décisions du conseil d'administration de la SLRB, par exemple la fixation du programme triennal d'investissements, impliquent des arbitrages entre les diverses sociétés locales, et d'autre part, les décisions de tutelle créent une jurisprudence susceptible de s'appliquer à l'ensemble des sociétés. Enfin, il ne convient pas de prévoir une réglementation générale pour résoudre des cas individuels.

La modification proposée à l'article 13 de l'ordonnance du 9 septembre 1993 concerne un sujet plus délicat pour lequel il conviendrait de trouver un consensus entre tous les groupes démocratiques.

L'objectif poursuivi par le projet tend à éviter que des représentants de partis non démocratiques siègent dans les

raden van bestuur van de OVM's. Er zijn betere middelen om dat doel te bereiken dan die voorgesteld in het ontwerp van ordonnantie. De tekst die wordt besproken geeft de meerderheid in de gemeenteraad vrij spel bij de keuze van de kandidaten op de twee lijsten die aan de algemene vergadering van de OVM's voorgelegd worden. Het lid heeft amendementen ingediend om het aantal niet vertegenwoordigde fracties en de vrijheid van keuze van de gemeentelijke meerderheid te beperken.

De ontworpen bepaling strekt er tevens toe het aantal maatschappijen die onder de toepassing van het huidige artikel 13 vallen, te beperken, in tegenstelling tot de oorspronkelijke bedoeling van de wetgever. Het lid wenst dat de commissie de volgende informatie krijgt:

- de lijst van de OVM's waarop het huidige artikel 13 van toepassing is;
- de lijst van de OVM's die nog onder de toepassing vallen indien het ontwerp dat wordt besproken aangenomen wordt;
- een overzicht van de OVM's die niet meer onder de toepassing van artikel 13 vallen, welke een meerderheid van bestuurders hebben die de gemeente en het OCMW vertegenwoordigen.

Het lid brengt het probleem te berde van de definitie van het begrip politieke fractie in de gemeenteraad. Is de door het ontwerp voorgestelde omschrijving bruikbaar? De ontworpen tekst heeft het over leden in het meervoud. Wat gebeurt er wanneer een lijst slechts een gekozene telt?

De volgende spreker stelt vast dat het ontwerp van ordonnantie in de ordonnantie van 9 september 1993 twee wijzigingen aanbrengt die geen verband houden met elkaar.

Hij vindt de voorgestelde wijziging van artikel 7 van de ordonnantie onaanvaardbaar. De raad van bestuur van de BGHM is een toezichhoudend orgaan dat als scheidsrechter optreedt tussen de OVM's. Het gaat niet op dat bepaalde leden rechter in eigen zaak zijn. Indien de voorgestelde bepaling aangenomen wordt, krijgen de OVM's waarvan de bestuurders in de raad van bestuur zitting hebben, een doorslaggevende invloed. Er worden bovendien in de raad van bestuur van de BGHM weinig punten behandeld die niet op alle lokale maatschappijen betrekking hebben.

De voorgestelde wijziging heeft voorts ook belangrijke politieke gevolgen. Gaat het op dat vertegenwoordigers van lokale maatschappijen verantwoordelijkheden krijgen in een gewestelijke instelling die verondersteld wordt het gewestelijke beleid inzake sociale huisvesting uit te voeren? Volgens de staatssecretaris zijn het deskundigen die vertrouwd zijn met het beheer en met het veldwerk. De taak van het bestuur van de BGHM zou dan ook verduidelijkt moeten worden.

conseils d'administration des SISP. Ce but peut être atteint par des voies plus adéquates que celles proposées par le projet d'ordonnance. Le texte en discussion fait en effet la part trop belle à la majorité du conseil communal en l'habilitant à choisir qui figurera sur la liste double proposée à l'assemblée générale des SISP. Le membre a déposé des amendements visant à réduire le nombre de groupes non représentés, ainsi que la liberté de choix de la majorité communale.

La disposition en projet tend également à réduire le nombre de sociétés concernées par l'application de l'article 13 actuel, en contradiction avec les intentions initiales du législateur. Le membre souhaite la transmission à la commission des informations suivantes:

- la liste des SISP dans lesquelles l'article 13 actuel est d'application;
- la liste des SISP encore concernées en cas d'adoption du projet en discussion;
- un tableau indiquant parmi les SISP exclues de l'application de l'article 13, celles qui ont une majorité d'administrateurs représentant la commune et le CPAS.

Le membre pose encore le problème de la définition du concept de groupe politique au conseil communal. La définition proposée par le projet est-elle adéquate? Le texte projeté se réfère à des membres au pluriel. Qu'en est-il du cas où une liste ne compte qu'un seul élu?

L'orateur suivant constate que le projet d'ordonnance apporte à l'ordonnance du 9 septembre 1993 deux modifications n'ayant pas de lien entre elles.

Il estime inacceptable la modification proposée à l'article 7 de l'ordonnance. Le conseil d'administration de la SLRB est un organe de tutelle censé remplir une mission de contrôle et d'arbitrage à l'égard des SISP. Il ne convient pas que certains de ses membres puissent être juge et partie. En cas d'adoption de la disposition proposée, les SISP dont les administrateurs siègent au conseil d'administration de la SLRB auraient une influence prépondérante. En outre, rares sont les points évoqués au conseil d'administration de la SLRB qui ne concernent pas l'ensemble des sociétés locales.

Par ailleurs, la modification proposée pose un enjeu politique important. Convient-il que des responsabilités dans une institution régionale censée gérer la politique régionale du logement social soient confiées à des représentants des sociétés locales? Ceux-ci sont présentés par le Secrétaire d'Etat comme des experts jouissant d'une bonne connaissance du terrain et des problèmes de gestion. Il conviendrait alors de clarifier le rôle de l'administration de la SLRB.

De voorgestelde wijziging van artikel 13 is van een andere aard. De minimumvertegenwoordiging voorgeschreven door het ontwerp is onvoldoende. Zoals de vorige spreker wenst het lid een consensus te bereiken tussen alle democratische fracties om een echte democratische controle te krijgen over de werking van de OVM's.

Het lid onderstreept dat hij geen bezwaar heeft tegen het huidige artikel 13 dat voorziet in de vertegenwoordiging van alle fracties die in de oppositie zitten in de gemeenteraad, in de raden van bestuur van de verschillende OVM's. De voorgestelde wijziging is onder meer ingegeven door de vrees dat de vertegenwoordigers van niet-democratische partijen misbruik maken van informatie die zij in de raden bestuur van de OVM's krijgen. In dat geval zouden de democratische fracties moeten reageren om hun beslissingen te verantwoorden en eventuele verkeerde informatie recht te zetten. Men mag de democratie niet aan banden te leggen om ze beter te verdedigen.

Om de voorgestelde wijziging van artikel 13 te verantwoorden, heeft de afgevaardigde van de regering de Raad van State ook meegedeeld dat het hoge aantal waarnemers, dat het gevolg is van de huidige bepaling, ertoe leidt dat de raden van bestuur van de OVM's niet efficiënt werken. Tijdens de bespreking in de commissie van de ordonnantie van 9 september 1993, werd erop gewezen dat artikel 13 het mogelijk maakt in de raden van bestuur van de OVM's meer leden met raadgevende stem dan met stemrecht aan te wijzen. De parlementsleden van de meerderheid hadden aangevoerd dat de machtsverhoudingen niet scheefgetrokken worden aangezien artikel 13 enkel voorziet in een vertegenwoordiging zonder stemrecht (zie stuk A-167/2 - 92/93, blz. 168).

Het lid heeft een overzicht gemaakt van de politieke samenstelling van de 19 gemeenteraden. Daaruit blijkt dat de democratische oppositie in de gemeenteraad gemiddeld uit meer dan drie partijen bestaat. Het lid wenst dat de staatssecretaris de commissie uitlegt hoe artikel 13 van de ordonnantie voor het ogenblik toegepast wordt. Hoeveel maatschappijen hebben waarnemers van de gemeentelijke oppositie toegelaten? Hoeveel waarnemers zijn er per maatschappij? Heeft de toepassing van dat artikel praktische problemen opgeleverd? De voorzitter vraagt dat de staatssecretaris die informatie aanvult met een overzicht van de problemen die theoretisch kunnen rijzen ingeval artikel 13 toegepast wordt.

Het lid merkt ten slotte op dat bepaalde OVM's geweigerd hebben het huidige artikel 13 toe te passen en dat er bij de BGHM beroepen ingesteld zijn. De staatssecretaris verwijst in dat opzicht naar zijn antwoord op de schriftelijke vraag nr. 65 van 4 april 1996 (BVA nr. 11 van 20 juli 1996).

Een andere spreker herinnert eraan dat hij 10 jaar bestuurder van de BGHM geweest is en dat hij in juni 1995 ontslag genomen heeft om dit mandaat niet te cumuleren met zijn parlementair mandaat.

La modification proposée à l'article 13 est de nature différente. La représentation minimale prévue par le projet est insuffisante. Comme l'intervenant précédent, le membre souhaite arriver à un consensus entre l'ensemble des groupes démocratiques pour assurer un réel contrôle démocratique sur le fonctionnement des SISF.

Le membre souligne qu'il n'a pas d'objection à l'égard de l'article 13 actuel qui prévoit la présence généralisée dans les conseils d'administration des diverses SISF de tous les groupes siégeant dans l'opposition au conseil communal. La modification proposée est notamment justifiée par la crainte d'un détournement par les représentants de partis non démocratiques d'informations recueillies dans les conseils d'administration des SISF. En cas de dérapages de la part de ces groupes non démocratiques, les groupes démocratiques devraient réagir pour justifier leurs décisions et pour rectifier des informations éventuellement erronées. Il ne faut pas restreindre la démocratie dans le but de mieux la défendre.

Pour justifier la modification proposée à l'article 13, le délégué du gouvernement a également déclaré au Conseil d'Etat qu'en fonction de la disposition actuelle, le nombre élevé d'observateurs affecte le fonctionnement efficace des conseils d'administration des SISF. Or, lors de la discussion en commission de l'ordonnance du 9 septembre 1993, il avait été observé que l'article 13 permettait d'introduire dans les conseils d'administration des SISF plus de membres avec voix consultative que de membres avec voix délibérative. Les parlementaires de la majorité avaient argumenté que le rapport de force n'était pas faussé étant donné que l'article 13 ne prévoit qu'une représentation sans voix délibérative (cfr. doc. A-167/2 - 92/93, p. 168).

Le membre a opéré un relevé de la composition politique des 19 conseils communaux qui révèle que l'opposition démocratique au conseil communal est en moyenne composée de plus de trois partis. Il souhaite que le Secrétaire d'Etat communique à la commission la manière dont l'article 13 de l'ordonnance est actuellement appliqué: combien de sociétés ont accepté des observateurs de l'opposition communale? Combien y a-t-il d'observateurs par société? L'application de cet article a-t-elle posé des problèmes concrets? La Présidente souhaite que le Secrétaire d'Etat complète ces informations par les hypothèses théoriques d'application de l'article 13 actuel qui pourraient poser problème.

Enfin, le membre fait observer que certaines SISF ont refusé d'appliquer l'article 13 actuel et que des recours ont été introduits auprès de la SLRB. A cet égard, le Secrétaire d'Etat se réfère à sa réponse à la question écrite n° 65 du 4 avril 1996 (BQR n° 11 du 20 juillet 1996).

Un autre intervenant rappelle qu'il a été pendant 10 ans administrateur de la SLRB et qu'il a démissionné de son mandat en juin 1995 pour éviter un cumul avec son mandat parlementaire.

Volgens hem gaat het niet op dat de bestuurders van lokale maatschappijen in de raad van bestuur van de BGHM zitting zullen hebben. Hij begrijpt de reden van de voorgestelde wijziging niet. Enerzijds wordt het vereiste quorum in de raad van bestuur van de BGHM dikwijls niet bereikt doordat de bestuurders dat mandaat met andere functies cumuleren. Die problemen zullen nog verergeren als men voorschrijft dat vijf bestuurders aan heel wat beraadslagingen niet zullen mogen deelnemen. Anderzijds is het er bij de voorgestelde wijziging niet echt om te doen het beheer van de sector te verbeteren; de lokale maatschappijen hebben immers zelden een algemene kennis van de sector.

Het huidige artikel 13 bepaalt dat alle politieke fracties van de gemeenteraad vertegenwoordigd moeten zijn in de raad van bestuur van de OVM's, zij het als waarnemer. Naast de beroepen bij de raad van bestuur van de BGHM, worden ook bij de Raad van State beroepen ingesteld tegen de niet-toepassing van dat artikel. Het is zeker dat de eventuele aanwezigheid van vertegenwoordigers van bepaalde politieke fracties in de raden van bestuur een probleem vormt. De voorgestelde wijziging zorgt ervoor dat verscheidene oppositiepartijen uit de raad van bestuur van de BGHM gesloten kunnen worden, wat een gevaar inhoudt voor de democratie.

Een lid heeft een algemene opmerking over de kwaliteit van de Nederlandse tekst van het rondgedeelde parlementaire stuk.

Hij herinnert eraan dat het Brussels Parlement in 1993 uitvoerig gedebatteerd heeft over de hervorming van de Huisvestingscode, maar hij kan begrijpen dat een wettekst opnieuw onderzocht wordt in het licht van wat de ervaring met de toepassing ervan heeft geleerd.

Hij vindt evenwel dat de voorgestelde wijziging van artikel 7 uit politiek en ethisch oogpunt niet correct is, omdat verschillende bestuurders van de BGHM daardoor rechter en partij worden. Die wijziging komt trouwens ongelegen in het huidige politieke klimaat. Ze zal ook tot heel wat praktische werkingsproblemen leiden, aangezien heel wat beslissingen van de raad van bestuur van de BGHM op alle lokale maatschappijen betrekking hebben. De wil om de BGHM in staat te stellen de concrete problemen van de lokale maatschappijen beter te leren kennen is gegrond, maar dat kan op andere manieren gebeuren, zoals de organisatie van colloquia of bezoeken ter plaatse.

De voorgestelde wijziging van artikel 13 is gemakkelijker te verantwoorden. Het huidige artikel heeft natuurlijk een sterk democratische inslag, maar men moet toch toegeven dat die keuze de praktische werking van de raden van bestuur van de OVM's bemoeilijkt. Zo mogen de waarnemers die zitting hebben in de raad van bestuur het woord nemen en kunnen ze de dossiers vertragen of zelfs blokkeren. Het ontwerp van ordonnantie dat wordt besproken wil het aantal waarnemers die in de raad van bestuur met

Il n'est pas imaginable selon lui que des administrateurs de sociétés locales soient repris au conseil d'administration de la SLRB. Il ne comprend pas les motifs de la modification proposée. D'une part, le conseil d'administration de la SLRB connaît de fréquents problèmes de quorum dus au fait que les administrateurs cumulent ce mandat avec d'autres fonctions. En prévoyant que cinq administrateurs ne pourront participer à de nombreuses délibérations, on aggrave ces problèmes de quorum. D'autre part, la modification proposée ne procède pas d'un réel souci d'améliorer la gestion du secteur; en effet, la connaissance générale du secteur est rarement présente au niveau des sociétés locales.

L'article 13 actuel impose la présence, fût-ce en qualité d'observateurs, dans le conseil d'administration des SISF de tous les groupes politiques représentés au conseil communal. Outre les recours auprès du conseil d'administration de la SLRB, le Conseil d'Etat est également saisi de recours contre la non-application de cet article. Il est certain que la présence possible de représentants de certaines formations politiques dans les conseils d'administration des SISF pose problème. Toutefois, la modification proposée permet d'exclure plusieurs partis d'opposition du conseil d'administration des SISF, ce qui est dangereux sur un plan démocratique.

Un commissaire formule une observation générale concernant la correction linguistique du texte néerlandais du document parlementaire distribué.

Il rappelle que le Parlement bruxellois a consacré en 1993 de longs débats à la réforme du Code du logement, mais estime qu'il est concevable qu'on réexamine un texte législatif au vu de l'expérience tirée de son application.

Il estime toutefois que la modification proposée à l'article 7 est politiquement et déontologiquement incorrecte en ce qu'elle instaure dans le chef de plusieurs administrateurs de la SLRB la qualité de juge et partie. Cette modification est par ailleurs inopportune dans le climat politique actuel. Enfin, elle posera de nombreux problèmes pratiques de fonctionnement, étant donné que de nombreuses décisions prises par le conseil d'administration de la SLRB concernent l'ensemble des sociétés locales. Le souci justifié de permettre au conseil d'administration de la SLRB de mieux connaître les problèmes concrets des sociétés locales peut être rencontré par d'autres voies, notamment l'organisation de colloques ou des visites sur place.

La modification proposée à l'article 13 est plus justifiable. Certes, l'article 13 actuel part d'une option très démocratique. On peut toutefois admettre que cette option complique le fonctionnement pratique des conseils d'administration des SISF. Ainsi, les observateurs siégeant au conseil d'administration peuvent prendre la parole et retarder, voire bloquer l'avancée des dossiers. Le projet d'ordonnance en discussion prévoit de réduire à 2 le nombre d'observateurs pouvant siéger au conseil d'administration

raadgevende stem zitting kunnen hebben tot twee beperken. Hierover kan natuurlijk nog gesproken worden in de commissie. Het is in ieder geval betreurenswaardig dat er volgens het ontwerp alleen in de OVM's waar de gemeenten de meerderheid hebben waarnemers van de gemeentelijke oppositie zullen zijn. Het lid wenst ook dat de commissie de lijst krijgt van de OVM's die onder de voorgestelde wijziging vallen.

Het lid vindt ten slotte dat de democratische fracties de misbruiken van de vertegenwoordigers van niet-democratische fracties in de raden van bestuur van de OVM's kunnen tegengaan door een open discussie aan te gaan in die organen en naar buiten uit.

De rapporteur merkt op dat de bepalingen van de nieuwe Huisvestingscode de werkelijke invloed van de politieke fracties en de bestuurders in de OVM's sterk verminderd hebben, onder meer door de rol van de sociaal afgevaardigde.

Volgens het gewijzigde artikel 13 kiest de algemene vergadering van de OVM twee waarnemers uit een lijst van vier kandidaten die de gemeenteraad opstelt op de voordracht van de politieke fracties die in de gemeenteraad tot de oppositie behoren. Wat gebeurt er indien die politieke fracties geen akkoord bereiken over een lijst van vier namen?

De volgende spreker laat zich ook leiden door zijn dubbele ervaring als gewestelijk parlementslid en als bestuurder van de BGHM.

De regeringsverklaring liet reeds doorschemeren dat artikel 7 van de ordonnantie van 9 september 1993 kan worden gewijzigd in de zin van het ontwerp van ordonnantie dat in bespreking is. Toen reeds had het lid kritiek geuit en zijn mening is niet veranderd. Hij is zes jaar bestuurder van de BGHM geweest, en onder meer gedelegeerd bestuurder, en vindt dat dit ontwerp van ordonnantie, indien het wordt goedgekeurd, de werking van de raad van bestuur van de BGHM onmogelijk zou maken. De problemen om het vereiste quorum te bereiken zouden nog verergeren. Het is trouwens delicaat twee categorieën van bestuurders in eenzelfde orgaan te hebben. Het algemene beleid van de BGHM regardeert ten slotte alle OVM's.

Op principieel vlak zij eraan herinnerd dat de raad van bestuur van de BGHM een toezichhoudende taak ten aanzien van de OVM's heeft. Het is ongezond dat in dit orgaan bestuurders zitting hebben die zowel de belangen van hun maatschappij op het lokale vlak als het algemene belang van de BGHM verdedigen. De ontworpen bepaling kan leiden tot een blokvorming in de BGHM van voorstanders van de gemeentelijke autonomie. De BGHM moet natuurlijk haar oor te luisteren leggen bij de lokale maatschappijen. Er zijn tussenoplossingen mogelijk zonder dat we een systeem moeten invoeren waarbij slechts enkele lokale maatschappijen vertegenwoordigd zouden zijn in de

avec voix consultative. Ce nombre peut certes faire l'objet de débats au sein de la commission. Il faut en tout cas regretter que le projet limite la présence d'observateurs de l'opposition communale aux SISF où les communes sont majoritaires. Le membre souhaite également la transmission à la commission de la liste des SISF concernées par la modification proposée.

Le membre estime enfin que les groupes démocratiques peuvent contrer les abus des représentants des groupes non démocratiques au sein des conseils d'administration des SISF par une discussion ouverte tant à l'intérieur de ces organes que vers le public.

Le rapporteur fait observer que suite aux dispositions du nouveau Code du logement, l'influence réelle des groupes politiques et des administrateurs dans les SISF est fortement réduite, notamment en fonction du rôle du délégué social.

La modification proposée à l'article 13 prévoit que deux observateurs sont élus par l'assemblée générale de la SISF sur une liste de quatre candidats arrêtée par le conseil communal sur la proposition des groupes politiques siégeant dans l'opposition au conseil communal. Qu'en est-il au cas où ces groupes politiques ne parviennent pas à s'accorder sur une liste de quatre noms?

L'orateur suivant réagit également en fonction de sa double expérience de parlementaire régional et d'administrateur de la SLRB.

La déclaration gouvernementale laissait déjà entrevoir la possibilité de modifier l'article 7 de l'ordonnance du 9 septembre 1993 dans le sens du projet d'ordonnance en discussion. A l'époque déjà, le membre avait réagi de manière critique et son opinion n'a pas varié. Après avoir siégé 6 ans comme administrateur de la SLRB et notamment comme administrateur délégué, le membre estime que l'adoption du projet d'ordonnance en discussion rendrait ingérable le conseil d'administration de la SLRB. Les problèmes de quorum seraient exacerbés. Par ailleurs, il est délicat d'avoir deux catégories d'administrateur dans un même organe. Enfin, la politique générale de la SLRB intéresse toutes les SISF.

Sur le plan des principes, il est important de rappeler que le conseil d'administration de la SLRB exerce une mission de tutelle à l'égard des SISF. Il n'est pas sain que siègent dans cet organe des administrateurs qui défendent les intérêts de leur société au niveau local et l'intérêt général au niveau de la SLRB. La disposition projetée permet d'introduire un cartel de municipalistes au niveau de la SLRB. Certes, la SLRB doit être à l'écoute des sociétés locales. Des solutions intermédiaires sont possibles sans prévoir un système où seules certaines sociétés locales seraient représentées au sein du conseil d'administration de la SLRB. Ainsi, une concertation permanente entre la SLRB

raad van bestuur van de BGHM. Zo bestaat er een permanent overleg tussen de BGHM en de lokale maatschappijen via de overlegcommissie opgericht in het kader van het beheercontract.

De voorgestelde wijziging van artikel 13 is ook voor kritiek vatbaar. Het lid herinnert eraan dat hij een amendement ingediend heeft om het huidige artikel 13 in de ordonnantie van 9 september 1993 in te voegen. Volgens de verantwoording van dat amendement, gaat het erom te voorkomen dat het volgende probleem zich voordoet. Wanneer leden van de gemeentelijke oppositie in de gemeenteraad inlichtingen vragen over het gemeentelijke beleid inzake sociale huisvesting, schermt de gemeentelijke meerderheid met het begrip 'handelsvennootschap' om te belten dat de minderheid de informatie krijgt. Het was dus nodig de politieke minderheid in de gemeenteraad het recht te geven controle uit te oefenen op het beheer van de sociale huisvestingsmaatschappijen. De verschillende politieke fracties van de oppositie in de gemeenteraad hebben dus recht op een vertegenwoordiger. Bij de tweede lezing, werd de inwerkingtreding van die bepaling tot na de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1994 uitgesteld. Het leek inderdaad niet gepast de samenstelling van de raden van bestuur van de OVM's enkele maanden vóór de gemeenteraadsverkiezingen te wijzigen. Achteraf bekeken kan dat uitstel een tactische vergissing lijken, aangezien sinds de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1994 vertegenwoordigers van niet-democratische partijen zitting hebben in de gemeenteraden van 16 van de 19 Brusselse gemeenten.

De wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is een juridisch instrument waarmee de eventuele misbruiken van de waarnemers van niet-democratische partijen bestreden kunnen worden.

In tegenstelling tot de huidige tekst van artikel 13, stelt de voorgestelde wijziging de meerderheid in de gemeenteraad in staat de waarnemers van de gemeentelijke minderheid te kiezen.

Het volgende lid zegt uit eigen naam te spreken.

Hij vraagt zich af of het nodig is het aantal bestuurders van de BGHM te verhogen. Hij vindt dat de bestuurders van de lokale maatschappijen, die gemeentelijke gekozenen zijn, geen ervaring hebben in die sector. Enkel de beheerders van lokale maatschappijen hebben die ervaring. De onverenigbaarheid van de hoedanigheid van bestuurder van een OVM met die van bestuurder van de BGHM moet voorkomen dat bepaalde bestuurders van de BGHM als rechter in eigen zaak optreden. Het lid wil een nog betere vertegenwoordiging van de gebruikers, dat zijn de huurders of de kandidaat-huurders, in de raden van bestuur van de OVM's.

Een vorige spreker is niet gekant tegen een ruimer debat over de algemene kwestie van de cumulatie. Zijn fractie is voorstander van de onverenigbaarheid van de mandaten die

et les sociétés locales existe via la commission de concertation créée dans le cadre du contrat de gestion.

La modification proposée à l'article 13 est également critiquable. Le membre rappelle être l'auteur de l'amendement insérant l'article 13 actuel dans l'ordonnance du 9 septembre 1993. Selon la justification jointe à cet amendement, il s'agissait de faire obstacle au problème suivant : lorsque des membres de l'opposition communale cherchent à s'informer en conseil communal sur la politique communale en matière de logements sociaux, la majorité communale se retranche derrière la notion de société commerciale et empêche dès lors la minorité d'accéder à l'information; il convenait donc d'instaurer un droit de regard de la minorité politique du conseil communal sur la gestion des sociétés de logements sociaux. Les différents groupes politiques de l'opposition représentés au conseil communal ont droit à un représentant. En deuxième lecture, l'entrée en vigueur de cette disposition a été postposée après les élections communales d'octobre 1994. Il était en effet apparu malvenu de modifier la composition des conseils d'administration des SISP quelques mois avant les élections communales. Ce retard dans l'entrée en vigueur de la disposition peut apparaître après coup comme une erreur tactique, les élections communales d'octobre 1994 ayant enregistré la présence d'élus de partis non démocratiques dans 16 communes bruxelloises sur 19.

La loi sur la protection de la vie privée constitue un instrument juridique permettant de poursuivre les abus dont se rendraient coupables les observateurs désignés par des groupes politiques non démocratiques.

Contrairement au texte actuel de l'article 13, la modification proposée permet à la majorité du conseil communal de choisir les observateurs de la minorité communale.

Le membre suivant déclare s'exprimer à titre personnel.

Il s'interroge sur la nécessité d'augmenter le nombre d'administrateurs de la SLRB. Il estime que les administrateurs des sociétés locales, qui sont des élus communaux, n'ont pas d'expérience du secteur; seuls les gérants des sociétés locales ont cette expérience. L'incompatibilité entre la qualité d'administrateur d'une SISP et celle d'administrateur de la SLRB vise à éviter que certains administrateurs de la SLRB puissent être juge et partie. Le membre souhaite encore une plus grande représentation des utilisateurs, soit les locataires ou les candidats-locataires, dans les conseils d'administration des SISP.

Un intervenant précédent n'est pas opposé à un débat élargi à la problématique générale des cumuls. Son groupe est favorable aux incompatibilités entre des mandats qui

tot een belangenvermenging kunnen leiden. Toch moet de mogelijkheid om een functie van bestuurder van de BGHM te cumuleren met een gewestelijk parlementair mandaat behouden blijven om het gewestelijk beleid in de BGHM kracht bij te zetten.

Verskillende leden vragen, om zo goed mogelijk ingelicht te zijn, dat het advies van de Raad van State van 6 februari 1995 (nr. L.24051/9), waarin de Raad van State verwijst naar zijn advies over het ontwerp van ordonnantie dat in bespreking is, aan de commissie bezorgd wordt. De staatssecretaris gaat daarmee akkoord en zal het advies aan de commissie bezorgen.

Een lid wijst op de talrijke fouten, in de Nederlandse tekst van het parlementaire stuk die voor problemen inzake rechtszekerheid zorgen. Hij stelt voor de werkzaamheden van de commissie op te schorten tot een uit taalkundig oogpunt correct parlementair stuk gedrukt is.

Hij heeft het vervolgens over een rechtsgeding dat gemeenteraadsleden van zijn partij voor de rechtbank van eerste aanleg ingesteld hebben tegen de maatschappij «De Molenbeekse Haard», die hun het statuut van waarnemer geweigerd heeft. Hij meent dat de bespreking van dit ontwerp opgeschort moet worden tot de rechtbank uitspraak heeft gedaan.

2. Antwoorden van de staatssecretaris

- a) De staatssecretaris geeft de volgende antwoorden in verband met artikel 3 van het ontwerp, dit wil zeggen de wijzigingen in artikel 7 van de ordonnantie dat betrekking heeft op de onverenigbaarheden.

Om het probleem van "de rechter in eigen zaak" op te lossen, bepaalt het gewijzigde artikel dat de bestuurders de beraadslagingen betreffende zaken waarbij de openbare vastgoedmaatschappij rechtstreeks belang heeft niet mogen bijwonen. Voor die regel staat de regeling vervat in artikel 92, 1° van de nieuwe gemeentewet model.

Er dient te worden gepreciseerd dat die bepaling geen afbreuk doet aan artikel 60 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, dat bepaalt dat de betrokkene de beraadslagingen niet mag bijwonen wanneer hij bij de zaak rechtstreeks of zijdelings een persoonlijk belang heeft.

Dit staat duidelijk te lezen in de commentaar bij artikel 3 op bladzijde 15 van het stuk A111/1 - 95/96. Hiermee is rekening gehouden met een voorstel van de Raad van State. Teneinde elke dubbelzinnigheid ter zake weg te nemen, stelt de staatssecretaris voor dat een en ander uitdrukkelijk in het verslag wordt vermeld.

Een lid was van mening dat de beperking tot het rechtstreeks belang strijdig lijkt met de bepaling van

sont sources de confusion d'intérêts; toutefois, la possibilité de cumul entre la fonction d'administrateur de la SLRB et un mandat parlementaire régional doit être maintenue afin de renforcer un projet régional au sein de la SLRB.

Plusieurs membres demandent, dans un souci d'information optimale, la transmission à la commission de l'avis du Conseil d'Etat du 6 février 1995 (n° L.24051/9) auquel le Conseil d'Etat se réfère dans son avis sur le projet d'ordonnance en discussion. Le Secrétaire d'Etat souscrit à cette demande et communiquera cet avis à la commission.

Un membre souligne les nombreuses incorrections du texte néerlandais du document parlementaire qui posent des problèmes de sécurité juridique. Il propose la suspension des travaux de la commission jusqu'à la réimpression d'un document parlementaire linguistiquement correct.

Il fait ensuite état d'un procès intenté devant le Tribunal de première instance par des conseillers communaux de son parti contre la société «Le Foyer molenbeekoïse» qui leur a refusé le statut d'observateur. Il estime que la discussion du présent projet devrait être interrompue jusqu'à la décision du tribunal.

2. Réponses du Secrétaire d'Etat

- a) Concernant l'article 3 du projet, c'est-à-dire les modifications à l'article 7 de l'ordonnance relatif aux incompatibilités, le Secrétaire d'Etat apporte les réponses suivantes.

Afin de répondre à la problématique du «juge et partie», l'article modifié interdit aux administrateurs d'être présents à la délibération sur des objets auxquels la société immobilière de service public a un intérêt direct. Cette règle a été calquée sur le régime de l'article 92, 1° de la nouvelle loi communale.

Il convient de préciser que cette disposition vaut sans préjudice de l'article 60 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales qui prévoit l'interdiction pour l'intéressé de siéger quand il a un intérêt personnel, direct et indirect, à la cause.

Cela est clairement indiqué, suite à une suggestion du Conseil d'Etat, dans le commentaire de l'article 3 à la page 15 du document parlementaire A-111/1 - 95/96. Afin de lever toute ambiguïté en la matière, le Secrétaire d'Etat suggère que cela soit également repris expressément dans le texte du rapport.

Un membre a estimé que la limitation à l'intérêt direct semble contraire au prescrit de l'article 60 des

artikel 60 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, waarin sprake is van rechtstreeks of zijdeling belang.

De staatssecretaris wijst erop dat het begrip "belang" in artikel 60 betrekking heeft op het persoonlijk belang.

Aangezien het over verschillende begrippen gaat, lijkt het niet wenselijk het in het ontwerp van ordonnantie opgenomen begrip "belang" uit te breiden tot het zijdelings belang.

De staatssecretaris wenst dat ook de volgende verduidelijkingen en voorbeelden met betrekking tot het begrip "rechtstreeks belang" in het verslag worden vermeld, namelijk, de betrokken beslissing zijn die welke betrekking hebben op het financiële beheer en het huurbeheer. Wat het financieel beheer betreft, gaat het onder meer over alle beslissingen over de investeringen en in het bijzonder over het driejarenplan. Wat het beheer inzake huur betreft, gaat het bijvoorbeeld over alle beslissingen die betrekking hebben op de beroepen van de sociaal afgevaardigde in verband met de openbare vastgoedmaatschappij vanwaar de bestuurder afkomstig is.

b) De staatssecretaris preciseert in verband met artikel 4 van het ontwerp, dit wil zeggen de wijzigingen in artikel 13 van de ordonnantie dat betrekking heeft op de aanwezigheid van de oppositie in de raden van bestuur van de openbare vastgoedmaatschappijen, het volgende:

- het bestaande artikel 13 is van toepassing op 25 openbare vastgoedmaatschappijen;
- volgens de inlichtingen waarover de staatssecretaris beschikt, passen slechts 14 van die 25 openbare vastgoedmaatschappijen de bepaling daadwerkelijk toe;
- het door het ontwerp van ordonnantie gewijzigde artikel 13 zou van toepassing zijn op 17 maatschappijen.

Het is inderdaad juist dat twee maatschappijen aan de Brusselse gewestelijke huisvestingsmaatschappij een brief hebben gericht in verband met artikel 13. Het gaat over de Jetse Haard en de Elsense Haard.

De aan de commissie voorgelegde tekst is uiterst zorgvuldig voorbereid. Er is rekening gehouden met de opmerkingen vervat in het advies dat de Raad van State heeft gegeven over het voorontwerp van ordonnantie dat tijdens de vorige zittingsperiode door de minister van huisvesting is ingediend en dat aan de leden van de commissie is uitgedeeld. Hij komt tegemoet aan de rechtmatige wens van de oppositie om

lois coordonnées sur les sociétés commerciales qui fait référence à un intérêt direct et indirect.

Le Secrétaire d'Etat rappelle que la notion d'intérêt dont il est question à l'article 60 concerne l'intérêt personnel.

S'agissant dès lors de notions différentes, il n'apparaît pas souhaitable d'étendre la notion d'intérêt figurant dans le projet d'ordonnance à l'intérêt indirect.

Le Secrétaire d'Etat souhaite également que soient actés au rapport les précisions et exemples suivants concernant cette notion d'intérêt direct : les décisions concernées sont celles relatives à la gestion financière et locative. En ce qui concerne la gestion financière, il s'agit notamment de toutes les décisions relatives aux investissements et en particulier le plan triennal. En matière de gestion locative, il s'agit par exemple de toutes les décisions relatives aux recours du délégué social concernant la société immobilière de service public dont est issu l'administrateur.

b) Concernant l'article 4 du projet, soit les modifications à l'article 13 de l'ordonnance relatif à la présence de l'opposition dans les conseils d'administration des sociétés immobilières de service public, le Secrétaire d'Etat précise les éléments suivants:

- l'article 13 existant trouve à s'appliquer dans 25 sociétés immobilières de service public;
- parmi ces 25 sociétés immobilières de service public et selon les informations en possession du Secrétaire d'Etat, seules 14 sociétés appliquent effectivement la disposition;
- l'article 13 tel que modifié par le projet d'ordonnance s'appliquerait à 17 sociétés.

Il est effectivement exact que deux sociétés ont écrit à la Société du Logement de la Région bruxelloise concernant l'article 13. Il s'agit du Foyer Jettois et du Foyer Ixellois.

Le texte soumis à la commission a fait l'objet d'un travail de préparation extrêmement précis. Il répond aux remarques du Conseil d'Etat exprimées dans l'avis rendu sur l'avant-projet d'ordonnance présenté sous la législature précédente par le Ministre du Logement et qui a été distribué aux membres de la commission. Il rencontre le souhait bien légitime de l'opposition de se voir représentée dans les conseils

vertegenwoordigd te zijn in de raden van bestuur van de openbare vastgoedmaatschappijen.

Een lid heeft een vraag gesteld over het geval waarin de oppositie geen akkoord kan bereiken over de keuze van haar vertegenwoordigers. Het antwoord is eenvoudig: de meerderheid dient het geschil te beslechten. Sommigen kunnen daarmee misschien geen genoegen nemen, maar het is de enige juridisch aanvaardbare oplossing.

De opmerking van een lid over de vertegenwoordiging van de huurders in de raden van bestuur van openbare vastgoedmaatschappijen lijkt interessant maar doet hier niets ter zake.

Een lid heeft zijn bezorgdheid geuit over de mogelijkheid dat een gemeente die binnen de raad van bestuur van een openbare vastgoedmaatschappij in de meerderheid is de verplichting om te zorgen voor een vertegenwoordiging van de oppositie omzeilt door het quota van de gemeentelijke bestuurders te verschuiven naar dat van het OCMW.

Die vrees is ongegrond: enerzijds blijft de gemeente strikt genomen in de meerderheid en anderzijds omvat artikel 13 het aandeel van de OCMW's in het quota "gemeente".

De staatssecretaris wijst er hetzelfde lid op dat de in artikel 4 opgenomen definitie van de "politieke fractie" dezelfde is als die welke door de Raad van State is voorgeschreven.

Ten slotte preciseert de staatssecretaris aan een lid dat de discriminatie waarover hij het in zijn betoog heeft gehad en die erin bestaat de aanwezigheid van de oppositie te beperken tot de openbare vastgoedmaatschappijen waarin een gemeente in de meerderheid is duidelijk, en rekening houdend met de opmerkingen van de Raad van State, gerechtvaardigd is in de memorie van toelichting van het ontwerp van ordonnantie, op bladzijde 7 van het stuk A-111/1 - 95/96.

3. Replieken

Een lid doet nogmaals opmerken dat het ontwerp van ordonnantie de inhoud van artikel 60 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen slechts gedeeltelijk herschrijft. Sommige beslissingen van de raad van bestuur van de BGHM kunnen slechts indirecte gevolgen hebben voor een openbare vastgoedmaatschappij waarvan de betrokken leden bestuurder zijn. Het zou echter ondenkbaar zijn dat die leden de beraadslagingen mogen bijwonen. Moeten de leden van de raad van bestuur van de BGHM die tevens bestuurder van een OVM zijn de zaal verlaten wanneer het driejarenplan wordt goedgekeurd? Mogen zij deelnemen aan beslissingen van toezicht over andere

d'administration des sociétés immobilières de service public.

Un membre a posé une question sur le cas de figure dans lequel l'opposition ne parviendrait pas à s'entendre sur le choix de ses représentants. La réponse est simple: ce sera à la majorité de trancher le litige. Cela peut sembler à certains peu satisfaisant, mais cependant il s'agit de la seule solution juridiquement acceptable.

L'intervention d'un membre à propos de la représentation des locataires dans les conseils d'administration des sociétés immobilières de service public paraît intéressante, mais n'entre pas dans le présent débat.

Un membre a exprimé son inquiétude de voir contournée l'obligation pour une commune qui dispose de la majorité au sein du conseil d'administration d'une société immobilière de service public d'assurer une représentation de l'opposition, en faisant glisser le quota d'administrateurs communaux vers celui du CPAS.

Cette crainte n'est pas fondée: d'une part, dans ce cas de figure la commune reste stricto sensu majoritaire; d'autre part, l'article 13 englobe la part des CPAS dans le quota «commune».

Le Secrétaire d'Etat rappelle au même membre que la définition du «groupe politique» qui figure dans l'article 4 est celle prescrite par le Conseil d'Etat.

Le Secrétaire d'Etat précise enfin à un membre que la discrimination à laquelle il a fait référence dans son intervention et qui consiste à limiter la présence de l'opposition aux seules sociétés immobilières de service public où une commune est majoritaire a clairement été justifiée, et cela conformément aux remarques du Conseil d'Etat, dans l'exposé des motifs du projet d'ordonnance, à la page 7 du document parlementaire n° A-111/1 - 95/96.

3. Répliques

Un membre fait une nouvelle fois observer que le projet d'ordonnance ne réécrit que partiellement le contenu de l'article 60 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales. Certaines décisions du conseil d'administration de la SLRB peuvent n'avoir que des effets indirects sur la SISF dont les membres concernés sont administrateurs. Il serait toutefois impensable que ces membres puissent participer à ces délibérations. Lors de l'adoption du plan triennal, les membres du conseil d'administration de la SLRB qui sont également administrateurs d'une SISF doivent-ils quitter la séance? De même, peuvent-ils participer à des décisions de tutelle sur des SISF qui ne sont

OVM's dan die waarvan zij bestuurder zijn? Enerzijds scheppen die beslissingen rechtspraak die op hun OVM zou kunnen worden toegepast en anderzijds hebben zij een indirecte invloed op hun maatschappij, meer bepaald op het vlak van de begroting.

De staatssecretaris antwoordt dat de betrokken leden bij de goedkeuring van het driejarenplan de zaal zullen moeten verlaten wanneer hun maatschappij zich kandidaat heeft gesteld voor dat plan.

Hetzelfde lid brengt nogmaals het probleem van de samenvoeging van de aandelen van de gemeente en van het OCMW van die gemeente te berde. Aangezien die twee instellingen nauw verbonden zijn, zou het niet wenselijk zijn de aandelen van de gemeente en van haar OCMW samen te voegen om te bepalen of artikel 13 van toepassing is?

Zullen sommige van de 14 maatschappijen die op dit ogenblik artikel 13 toepassen niet meer onder de toepassing van het gewijzigde artikel 13 vallen?

Ten slotte wenst het lid te weten of het begrip "fractie" in de zin van het ontwerp van ordonnantie noodzakelijkerwijs betekent dat er verschillende verkozenen op de lijst moeten staan.

Een ander lid stelt vast dat het antwoord van de staatssecretaris niet inspeelt op de fundamentele opmerkingen van de meerderheid van de commissieleden. Bijvoorbeeld, wat het gewijzigde artikel 7 betreft, is het begrip "belang" niet duidelijk omschreven. Bovendien is er geen verklaring waarom artikel 13 wordt gewijzigd. Wat zijn de huidige tekortkomingen? In welke maatschappijen zijn er problemen of zouden er kunnen zijn? Bestaat er ter zake een verslag van de BGHM? Is het nodig artikel 13 grondig te wijzigen indien alleen de aanwezigheid van waarnemers van sommige ondemocratische partijen problemen doet rijzen? Kunnen geen specifieke oplossingen worden overwogen? Het lid wenst dat in het verslag een tabel wordt opgenomen met het aantal bestuurders per maatschappij en de instelling die zij vertegenwoordigen.

Een lid wijst er de vorige spreker op dat in sommige OVM's niet alle partijen van de meerderheid in de raad van bestuur zijn vertegenwoordigd.

De staatssecretaris verwijst naar het advies van de Raad van State over het voorontwerp van ordonnantie dat tijdens de vorige regeerperiode door de minister van huisvesting werd ingediend.

Een lid is gerustgesteld door het antwoord van de staatssecretaris over het begrip "persoonlijk belang van de bestuurders", maar niet door zijn antwoord over het begrip "zijdelings belang van de bestuurders". Sommige beraadslagingen van technische aard zullen weliswaar geen problemen met zich brengen, maar het begrip "zijdelings

pas celles dont ils sont administrateurs? D'une part, ces décisions créent une jurisprudence susceptible de s'appliquer à leur SISP et d'autre part, elles ont un effet indirect, notamment budgétaire, sur leur société.

Le Secrétaire d'Etat répond que lors de l'adoption du plan triennal, les membres concernés devront quitter la séance si leur société est candidate au plan triennal.

Le même membre pose à nouveau le problème du cumul des parts de la commune et du CPAS de cette commune. Ces deux institutions étant étroitement liées, ne conviendrait-il pas de prévoir le cumul des parts de la commune et de son CPAS pour déterminer si l'article 13 modifié s'applique?

Parmi les 14 sociétés qui appliquent actuellement l'article 13, y en aura-t-il qui ne seront plus concernées par l'application de l'article 13 tel que modifié?

Enfin, le membre souhaite savoir si la notion de groupe au sens du projet d'ordonnance implique nécessairement que la liste compte plusieurs élus.

Un autre membre constate que la réponse du Secrétaire d'Etat ne rencontre pas les objections fondamentales émises par la majorité des commissaires. Ainsi, concernant l'article 7 modifié, la notion d'intérêt n'est pas clairement définie. Par ailleurs, aucune explication n'est fournie sur la motivation de la modification de l'article 13. Quels sont les dysfonctionnements actuels? Dans quelles sociétés y a-t-il ou pourrait-il y avoir des problèmes? Existe-t-il un rapport de la SLRB à ce sujet? Y a-t-il lieu de modifier fondamentalement l'article 13 si seule la présence d'observateurs issus de certains partis non démocratiques pose problème? Ne peut-on envisager alors des solutions spécifiques? Le membre souhaite la communication au rapport d'un tableau reprenant le nombre d'administrateurs par société, ainsi que l'institution qu'ils représentent.

Un membre rappelle à l'intervenant précédent que dans certaines SISP, tous les partis de la majorité ne sont pas représentés au conseil d'administration.

Le Secrétaire d'Etat se réfère à l'avis du Conseil d'Etat relatif à l'avant-projet d'ordonnance présenté par le Ministre du Logement sous la législature précédente.

Un membre est rassuré par la réponse du Secrétaire d'Etat relative à la notion d'intérêt personnel des administrateurs, mais pas par sa réponse relative à la notion d'intérêt indirect de ceux-ci. Si certaines délibérations de nature technique ne poseront pas de problème, de nombreuses délibérations du conseil d'administration de la

belang" kan gelden voor een groot aantal beraadslagingen van de raad van bestuur van de BGHM. Het is mogelijk dat de bestuurders die van de OVM's afkomstig zijn meer aandacht hebben voor het belang van hun maatschappij dan voor het belang van de sector. De voordelen van het vervallen van de in het huidige artikel 7 vastgestelde onverenigbaarheid wegen niet op tegen de nadelen ervan.

In verband met de wijziging van artikel 13 wijst het lid erop dat het huidige artikel van toepassing is op alle maatschappijen waarvan de gemeenten aandelen in het maatschappelijk kapitaal hebben. Waarom wijkt men van de huidige tekst af? De samenvoeging van de aandelen van de gemeente en van haar OCMW zou tenminste de mogelijkheid bieden de toepassingsfeer van het gewijzigde artikel 13 te verruimen.

Op dit ogenblik is er in 6 maatschappijen geen enkele waarnemer van de oppositie en zijn er in 14 maatschappijen 1 tot maximum 3 waarnemers.

De staatssecretaris bezorgt de lijst van de OVM's met waarnemers op grond van artikel 13 en van het aantal waarnemers per maatschappij (bijlage 2).

Een lid merkt op dat het toelaten van een kleine groep leden die afkomstig zijn van de OVM's in de raad van bestuur van de BGHM bevorderlijk kan zijn voor de kennis van die maatschappij van de problemen die zich in de praktijk voordoen. Hij preciseert echter dat zijn fractie geen vragende partij is voor een bepaalde persoon.

Vervolgens stelt hij vast dat het voorstel om de aandelen van de gemeente en van haar OCMW samen te voegen ertoe strekt een vertegenwoordiging van de oppositie in de gemeenteraad in de raden van bestuur van de OVM's mogelijk te maken, maar dat er geen rekening is gehouden met de vertegenwoordiging van de minderheid in de raad voor maatschappelijk welzijn.

Een ander lid meent nog steeds dat het probleem van de "rechter in eigen zaak" geregeld door het gewijzigde artikel 7 zeer netelig is. Niettemin is hij tevreden met het antwoord van de staatssecretaris dat het begrip "rechtstreeks belang" zeer ruim zal worden uitgelegd, maar hij wenst bijkomende voorbeelden. Ten slotte zou bij de aanstelling van de bestuurders van de BGHM door de regering de nadruk moeten gelegd worden op het feit dat hun taak erin bestaat het algemeen belang van de sector te verdedigen en niet de specifieke belangen van een OVM. Het aantal van vijf leden maximum lijkt een zeer groot aantal en kan het nemen van beslissingen in de raad van bestuur van de BGHM bemoeilijken. Het is wenselijk dit aantal te verlagen.

Wat artikel 13 betreft, geeft het lid nog steeds de voorkeur aan de huidige tekst. Hij heeft echter begrip voor de bezorgdheid van de regering en begrijpt dat het moeilijk is een afdoende regeling in het leven te roepen. In het alge-

SLRB peuvent faire intervenir la notion d'intérêt indirect. Il est possible que les administrateurs issus des SISF pensent davantage à l'intérêt de leur société qu'à l'intérêt du secteur. Les avantages que l'on retire de la suppression de l'incompatibilité prévue par l'article 7 actuel sont inférieurs aux inconvénients qu'elle génère.

Concernant la modification de l'article 13, le membre souligne que l'article actuel s'applique à toutes les sociétés dont les communes ont des parts sociales. Pourquoi s'écarter du texte actuel? Prévoir le cumul des parts de la commune et de son CPAS permettrait au moins d'élargir le champ d'application de l'article 13 modifié.

Actuellement, 6 sociétés ne comptent aucun observateur de l'opposition et 14 sociétés comptent de 1 à maximum 3 observateurs.

Le Secrétaire d'Etat communique la liste des SISF comportant des observateurs en fonction de l'article 13 actuel, ainsi que le nombre d'observateurs par société (annexe 2).

Un membre remarque qu'admettre au conseil d'administration de la SLRB une minorité de membres émanant des SISF peut favoriser la connaissance des problèmes de terrain au niveau de la SLRB. Il précise toutefois que son groupe n'est pas demandeur pour une personne déterminée.

Il constate ensuite que la proposition de cumuler les parts de la commune et de son CPAS vise à permettre une représentation de l'opposition au conseil communal dans les conseils d'administration des SISF, mais qu'il n'est pas tenu compte de la représentation de la minorité au conseil de l'aide sociale.

Un autre membre continue à estimer très délicate la problématique du «juge et partie» prévue par la modification de l'article 7. La réponse du Secrétaire d'Etat prévoyant une interprétation très large de la notion d'intérêt direct le satisfait toutefois, bien qu'il souhaite la communication d'exemples complémentaires. Enfin, lors de la nomination des administrateurs de la SLRB par le Gouvernement, il conviendrait d'insister sur leur mission de défense de l'intérêt général du secteur et non des intérêts spécifiques d'une SISF. Le nombre maximum de cinq membres paraît très élevé et peut nuire à la prise de décision au sein du conseil d'administration de la SLRB. Une diminution de ce nombre est souhaitable.

Concernant l'article 13, le membre persiste à préférer le texte actuel. Il comprend néanmoins les préoccupations du Gouvernement et conçoit la difficulté de mettre en oeuvre un système concluant. D'une manière générale, il faut in-

meen dient de nadruk te worden gelegd op het belang van een politieke cultuur die de verhoudingen tussen de meerderheid en de oppositie verbetert en die bevorderlijk is voor de voorlichting en de dialoog in een geest van openheid.

Een lid wenst te weten of de bestuurders van de BGHM die tevens bestuurder zijn van een OVM de vergadering dienen te verlaten wanneer de algemene bespreking van het driejarenplan plaatsvindt en welk orgaan bevoegd is om die bestuurders de zaal te doen verlaten? Is daartoe een beslissing van de raad van bestuur nodig?

Een ander lid wijst erop dat zelfs zou kunnen worden overwogen dat sommige van de vijf bestuurders van OVM's die zitting mogen hebben in de raad van de bestuur van de BGHM, vertegenwoordigers zijn van de gemeentelijke oppositie binnen hun maatschappij. Ondanks die mogelijkheid is hij nog steeds tegen die zeer nadelige werkwijze gekant. Het opstellen van het driejarenplan is een moeilijke opgave waarbij tussen verschillende projecten een keuze moet worden gemaakt. De cumulatie van mandaten zal daarbij doorslaggevend zijn, los van het feit of de betrokken bestuurders al dan niet de vergadering verlaten. Die regeling tast eveneens de problematiek van de beroepen aan. Er bestaat reeds een orgaan voor het overleg tussen de bestuursleden van de OVM's; de werking van dit orgaan zou moeten worden verbeterd en er zou moeten worden gezorgd voor een band met de raad van bestuur van de BGHM.

Vervolgens uit het lid twijfels over de door de staatssecretaris overhandigde lijst van de OVM's met een waarnemer. Hij hekelt er tevens het feit dat een aantal OVM's die artikel 13 toepassen een regeling hebben ingevoerd waarbij de bevoegdheden van de raad van bestuur zijn overgedragen aan beheerscomités. Vervolgens heeft hij vragen over het aantal waarnemers bij de OVM's en de wijze waarop zij worden aangewezen: waarom wordt het aantal waarnemers in het ontwerp beperkt tot twee? Die waarnemers worden gekozen uit een lijst van vier kandidaten die door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Zou men de fracties van de oppositie in de gemeenteraad niet de mogelijkheid moeten bieden onderling te beslissen dat zij slechts twee kandidaten voordragen?

Een lid stelt vast dat uit antwoorden van de staatssecretaris op schriftelijke vragen over het aantal gemeentelijke bestuurders die in de raden van bestuur van de OVM's zijn vertegenwoordigd, blijkt dat het gewijzigde artikel 13 slechts op 12 maatschappijen betrekking zou hebben omdat de gemeentelijke bestuurders er in de meerderheid zijn. In zijn antwoord deelt de staatssecretaris echter mede dat het gewijzigde artikel 13 op 17 maatschappijen van toepassing zou zijn. Kan de staatssecretaris de lijst van die 17 maatschappijen bezorgen?

Een lid antwoordt aan de vorige spreker dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen het aantal bestuurders en het maatschappelijk kapitaal. In sommige OVM's waar-

sister sur l'importance d'une culture politique qui améliore les rapports entre majorité et opposition et favorise l'information et le dialogue dans un esprit d'ouverture.

Un membre souhaite savoir d'une part si les administrateurs de la SLRB qui sont également administrateurs d'une SISP doivent quitter la séance lors du débat général sur le plan triennal et d'autre part, quel est l'organe habilité à faire sortir ces administrateurs. Faut-il une décision du conseil d'administration?

Un autre membre souligne qu'on pourrait même envisager que, parmi les cinq administrateurs de SISP admis à siéger au conseil d'administration de la SLRB, certains soient des représentants de l'opposition communale au sein de leur société. Malgré cette possibilité, il reste opposé à cette pratique qui est très dommageable. Etablir le plan triennal est un exercice difficile où divers projets doivent être arbitrés. Le cumul de mandats sera alors déterminant, que les administrateurs concernés quittent ou non la séance. Ce système pervertit également la problématique des recours. Un organe de concertation entre les responsables des SISP existe déjà; il conviendrait de renforcer son fonctionnement et d'assurer un relais avec le conseil d'administration de la SLRB.

Il émet ensuite des doutes sur l'exactitude de la liste des SISP avec observateurs communiquée par le Secrétaire d'Etat. Il souligne également la perversion d'un système mis en oeuvre par certaines SISP appliquant l'article 13 qui ont transféré les pouvoirs du conseil d'administration à des comités de gestion. Il s'interroge ensuite sur le nombre et le mode de désignation des observateurs auprès des SISP: pourquoi le projet limite-t-il à deux le nombre d'observateurs? Ces observateurs sont choisis sur une liste de quatre candidats arrêtée par le conseil communal. Ne conviendrait-il pas de laisser la latitude aux groupes de l'opposition au conseil communal de décider entre eux de ne présenter que deux candidats?

Un membre constate que des réponses du Secrétaire d'Etat à des questions écrites relatives au nombre des administrateurs communaux représentés aux conseils d'administration des SISP font apparaître que seules 12 sociétés seraient concernées par l'article 13 modifié car les administrateurs communaux y sont majoritaires. Or, le Secrétaire d'Etat mentionne dans sa réponse que l'article 13 modifié s'appliquerait à 17 sociétés. Le Secrétaire d'Etat peut-il communiquer la liste de ces 17 sociétés?

Un membre répond à l'intervenant précédent qu'il convient de distinguer le nombre d'administrateurs et le capital social. Certaines SISP où la commune est majoritaire

van de gemeente de meerderheid van het maatschappelijk kapitaal heeft, zijn de gemeentelijke bestuurders niet in de meerderheid.

De staatssecretaris deelt mede dat hij aandacht heeft voor de argumenten betreffende het maximale aantal bestuurders van OVM's die zitting mogen hebben in de raad van bestuur van de BGHM. Een amendement nr. 16 van de regering strekt er dan ook toe dit aantal te verlagen van 5 naar 3. Dit aantal maakt een verdeling van de bestuurders volgens voertaal mogelijk, wat niet mogelijk is op grond van amendement nr. 3.

Wat het al dan niet bijwonen van de beraadslagingen door de bestuurders betreft, deelt de staatssecretaris mede dat de raad van bestuur van de BGHM zijn huishoudelijk reglement dient aan te passen om het in overeenstemming te brengen met de bepaling van de ordonnantie.

Hij legt de nadruk op het feit dat de bestuurders van de BGHM door de regering zijn aangewezen en dat zij een rol van openbaar nut vervullen. De afgevaardigden van de regering wonen de vergaderingen van de raad van bestuur van de BGHM bij en stellen een verslag op voor de regering indien er problemen rijzen.

De staatssecretaris wijst erop dat de 17 maatschappijen waarop mits controle het gewijzigde artikel 13 betrekking heeft de OVM's zijn waarvan de gemeente en het OCMW de meerderheid van het maatschappelijk kapitaal hebben op grond van de aandelen waarop zij hebben ingetekend. Hij stelt in dit verband een amendement nr. 17 van de regering voor dat ertoe strekt de aandelen van het maatschappelijk kapitaal waarop de gemeente en haar OCMW hebben ingetekend samen te voegen.

In verband met het begrip "fractie" in de zin van het ontwerp van ordonnantie, preciseert de staatssecretaris dat een fractie uit één enkele verkozenen kan bestaan.

Een lid meent dan ook dat in het vierde lid van het gewijzigde artikel 13 zou moeten worden gepreciseerd dat het gaat over "het lid of de leden".

III. Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter leest een brief van 25 november 1996 van de voorzitter van de Raad. Op grond van artikel 14 van het Reglement verklaart de voorzitter van de Raad de amendementen nrs. 9 en 10 onontvankelijk, overeenkomstig het advies van de wetgevende diensten van de Raad. Het blijkt immers dat die amendementen niet voldoen aan hetgeen artikel 83 van het Reglement voorschrijft, te weten: "Deze amendementen moeten rechtstreeks verband houden met het onderwerp of het artikel van het ontwerp of voorstel waarvan de wijziging beoogd wordt." Naast een wetgevings-technische wijziging van de ordonnantie van 9 september 1993 die ertoe strekt in deze ordonnantie de woorden "de

dans le capital social n'ont pas une majorité d'administrateurs communaux.

Le Secrétaire d'Etat se déclare sensible aux arguments concernant le nombre maximum d'administrateurs de SISF pouvant faire partie du conseil d'administration de la SLRB. Un amendement n° 16 du Gouvernement propose dès lors de ramener ce nombre de 5 à 3. Ce nombre rend possible une répartition linguistique des administrateurs, ce qui n'est pas le cas de l'amendement n° 3.

Concernant la participation ou non de ces administrateurs aux délibérations, le Secrétaire d'Etat précise qu'il appartiendra au conseil d'administration de la SLRB de modifier son règlement d'ordre intérieur pour le mettre en conformité avec le prescrit de l'ordonnance.

Il insiste sur le fait que les administrateurs de la SLRB sont désignés par le Gouvernement et ont un rôle d'intérêt général. Des délégués du Gouvernement assistent au conseil d'administration de la SLRB et font rapport au Gouvernement en cas de problème.

Le Secrétaire d'Etat signale que les 17 sociétés qui seraient, moyennant vérification, concernées par l'article 13 modifié, sont les SISF où les parts souscrites par la commune et le CPAS leur donnent la majorité du capital social. Il propose à cet égard un amendement n° 17 du Gouvernement visant à additionner les parts du capital social souscrites par la commune et par son CPAS.

Concernant la notion de groupe au sens du projet d'ordonnance, le Secrétaire d'Etat précise qu'un groupe peut comporter un seul élu.

Dans ce cas, un membre estime qu'il conviendrait de préciser à l'alinéa 4 de l'article 13 modifié les mots «le ou les membres».

III. Discussion des articles

La Présidente donne lecture d'un courrier du 25 novembre 1996 que lui a adressé le Président du Conseil. Sur la base de l'article 14 du Règlement, le Président du Conseil déclare irrecevables les amendements n°s 9 et 10, conformément à l'avis des services législatifs du Conseil. En effet, il apparaît que ces amendements ne satisfont pas au prescrit de l'article 83 du Règlement qui dispose que : «Ceux-ci (les amendements) doivent s'appliquer effectivement à l'objet précis ou à l'article du projet... qu'ils tendent à modifier.». Outre une modification de nature légistique de l'ordonnance du 9 septembre 1993 visant à remplacer dans celle-ci les mots «l'Exécutif» par les mots «le Gouvernement», le projet

Executieve" te vervangen door de woorden "de Regering" strekt het ontwerp van ordonnantie dat besproken wordt er slechts toe de artikelen 7 en 13 van de voorvermelde ordonnantie te wijzigen. De amendementen mogen bijgevolg slechts betrekking hebben op die welbepaalde artikelen.

De auteurs van de amendementen nrs. 9 en 10 betreuren die beperkte toepassing van het Reglement, die afbreuk doet aan hun recht tot amenderen. Ze wijzen erop dat het opschrift van het ontwerp algemeen is en dat de amendementen ertoe strekken reeds in de Huisvestingscode opgenomen begrippen te preciseren. Ze betreuren dat deze beslissing hun niet voorafgaandelijk meegedeeld is.

De voorzitter wijst erop dat, aangezien het opschrift van het ontwerp van wijzigende ordonnantie algemeen is, het aangewezen is, voor de toepassing van artikel 83 van het Reglement, te verwijzen naar de artikelen van het ontwerp van ordonnantie dat onderzocht wordt.

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen opgenomen bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

Artikel 2

Dit artikel wordt zonder opmerkingen opgenomen bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

Artikel 3

Er wordt een amendement (nr. 1, in hoofdorde) ingediend dat ertoe strekt artikel 3 te vervangen om, volgens de hoofddiener, de reikwijdte van de in het ontwerp van ordonnantie voorgestelde wijziging te beperken. Het gaat er alleen om de tekst van de ordonnantie van 9 september 1993 aan de nieuwe instellingen aan te passen. Dit amendement verandert niets aan de ratio van de op 9 september 1993 goedgekeurde bepaling; de bestuurders van OVM's kunnen dus geen bestuurders van de BGHM te zijn.

- Amendement nr. 1 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 2.

Amendement nr. 2 strekt ertoe het begin van de tweede zin van het in het 1° voorgesteld lid als volgt te redigeren: "Onverminderd het bepaalde in artikel 60 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen is het deze..."

Volgens de hoofddiener van het amendement komt dit voorstel tegemoet aan het advies van de Raad van State, die de gewestelijke wetgever klaar en duidelijk verzoekt die precisering in de tekst van de ordonnantie op te nemen. Het ontwerp dat onderzocht wordt, herschrijft de bepalingen van

d'ordonnance en discussion ne vise qu'à modifier les articles 7 et 13 de l'ordonnance précitée. Les amendements ne peuvent dès lors que porter sur ces articles précis.

Les auteurs des amendements n°s 9 et 10 regrettent cette application restrictive du Règlement qui porte atteinte à leur droit d'amendement. Ils soulignent que le titre du projet est général et que les amendements visent à préciser des notions déjà prévues dans le Code du logement. Ils déplorent l'absence de communication préalable de cette décision aux auteurs des amendements.

La Présidente fait observer que le titre du projet d'ordonnance modificative étant générique, il convient de se référer pour l'application de l'article 83 du Règlement aux articles du projet d'ordonnance en discussion.

Article 1er

Cet article est adopté sans observation à l'unanimité des 13 membres présents.

Article 2

Cet article est adopté sans observation à l'unanimité des 13 membres présents.

Article 3

Un amendement n° 1, déposé en ordre principal, vise à remplacer l'article 3 en vue, selon son auteur principal, de restreindre la portée de la modification proposée par le projet d'ordonnance. Il s'agit uniquement d'adapter le texte de l'ordonnance du 9 septembre 1993 aux nouvelles réalités institutionnelles. Cet amendement ne modifie pas l'esprit de la disposition qui avait été adoptée en 1993 et ne permet donc pas à des administrateurs de SISF d'être administrateurs de la SLRB.

- L'amendement n° 1 est rejeté par 10 voix contre 2.

Un amendement n° 2 vise à faire précéder la deuxième phrase de l'alinéa proposé sous 1° par les mots: «Sans préjudice de la disposition de l'article 60 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales».

L'auteur principal de cet amendement souligne que cette proposition tend à rencontrer l'avis du Conseil d'Etat qui invite, de manière très précise, le législateur régional à intégrer cette précision dans le texte de l'ordonnance. Le projet en discussion ne réécrit que partiellement les dispositions

artikel 60 van de gecoördineerde wetten slechts gedeeltelijk en geeft ten onrechte de indruk dat het dit artikel wijzigt.

Een lid herinnert eraan dat elke publiekrechtelijke vennootschap de privé-rechtelijke vormen kan aannemen die zij zelf wil. De BGHM is ontegensprekelijk een publiekrechtelijke vennootschap, die slechts binnen de door de gewestelijke wetgever vastgestelde grenzen de vorm van een handelsvennootschap aanneemt. Artikel 8 van de ordonnantie van 9 september 1993 is terzake duidelijk. Het strafwetboek verbiedt de persoonlijke participatie van elke persoon die in een publiekrechtelijke vennootschap een functie of een mandaat uitoefent. De uitdrukkelijke verwijzing naar artikel 60 van de gecoördineerde wetten van de handelsvennootschappen is in dit geval een overlapping met de strafwet.

Een lid wijst erop dat artikel 60 van de gecoördineerde wetten ook op de BGHM van toepassing is, die een naamloze vennootschap van openbaar nut is.

De indiener van het amendement zegt dat de voorvermelde bepaling van het strafwetboek betrekking heeft op de vermenging van algemeen belang en privé-belang en niet op de vermenging van rechtstreeks en zijdelings belang. Een bestuurder van een handelsvennootschap mag de beraadslagingen van de raad van bestuur van een andere handelsvennootschap niet bijwonen.

De staatssecretaris verwijst naar de algemene bespreking, tijdens welke duidelijk is gesteld dat artikel 60 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen in dit geval van toepassing is. Het amendement is dus overbodig.

– Amendement nr. 2 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 3 strekt ertoe in het 1° het woord “vijf” te vervangen door het woord “een” en het woord “maximum” te laten vervallen.

De hoofdindiener van het amendement herinnert eraan dat het algemeen bekend is dat de in het ontwerp van ordonnantie opgenomen wijziging ertoe strekt het mogelijk te maken dat een bestuurder van de BGHM opnieuw voorzitter van een OVM kan worden. Hij stelt dan ook voor de mogelijkheid tot cumulatie tot één enkele persoon te beperken.

Volgens een lid gaat dit amendement de goede richting uit, maar is het onvoldoende. Elke mogelijkheid tot cumulatie zou moeten worden uitgesloten.

– Amendement nr. 3 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 stem, bij 2 onthoudingen.

– De Regering dient een amendement (nr. 16) in dat ertoe strekt het woord “vijf” te vervangen door het woord “drie”. De staatssecretaris verwijst voor de verantwoording van dit amendement naar de algemene bespreking.

de l'article 60 des lois coordonnées et donne à tort l'impression qu'il modifie cet article.

Un membre rappelle que toute société de droit public peut emprunter les formes de droit privé qu'elle veut. La SLRB est incontestablement une société de droit public qui n'emprunte les formes d'une société commerciale que dans les limites prévues par le législateur régional. L'article 8 de l'ordonnance du 9 septembre 1993 est clair à ce sujet. Le Code pénal interdit les prises de participation personnelle à toute personne qui exerce une fonction ou un mandat dans une société de droit public. La référence expresse à l'article 60 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales ferait ici double emploi avec la loi pénale.

Un membre souligne que l'article 60 des lois coordonnées s'applique évidemment à la SLRB qui est une société anonyme d'utilité publique.

L'auteur de l'amendement réplique que la disposition du Code pénal énoncée concerne la confusion entre l'intérêt public et l'intérêt privé, pas celle entre l'intérêt direct et l'intérêt indirect. Un administrateur d'une société commerciale ne peut assister aux délibérations du conseil d'administration d'une autre société commerciale.

Le Secrétaire d'Etat se réfère à la discussion générale où il a été clairement précisé que l'article 60 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales s'applique dans le cas présent. L'amendement est donc superflu.

– L'amendement n° 2 est rejeté par 10 voix contre 3.

L'amendement n° 3 propose de remplacer au 1° le mot «cinq» par le mot «un» et de supprimer les mots «au plus».

L'auteur principal de l'amendement rappelle qu'il est de notoriété publique que la modification prévue par le projet d'ordonnance vise à permettre à un administrateur de la SLRB d'assurer à nouveau la présidence d'une SISP. Il propose dès lors de limiter la possibilité de cumul à une seule personne.

Un membre estime que cet amendement va dans la bonne direction mais est insuffisant. Il faudrait exclure toute possibilité de cumul.

– L'amendement n° 3 est rejeté par 10 voix contre 1 et 2 abstentions.

Le Gouvernement dépose un amendement n° 16 proposant le remplacement du mot «cinq» par le mot «trois». Le Secrétaire d'Etat justifie cet amendement en se référant à la discussion générale.

Een lid dient een mondelinge subamendement in dat ertoe strekt tussen de eerste en de tweede zin van het voorgestelde lid de volgende zin in te voegen: "Ten hoogste 2 leden kunnen behoren tot de grootste taalgroep van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad.". Ter verantwoording van dit amendement verwijst het lid eveneens naar de verklaringen van de staatssecretaris tijdens de algemene bespreking.

Een ander lid is er geen voorstander van om in een gewestelijke wetgeving een taalverhouding 2/3 - 1/3 op te nemen. Het mondelinge subamendement zou toepassingsproblemen doen rijzen, tenzij de raad van bestuur volledig wordt vernieuwd. Het lid zal zich bovendien onthouden bij amendement nr. 16 van de Regering. Het lid verzet zich tegen de aanwezigheid van de bestuurders van de OVM's in de raad van bestuur van de BGHM.

In verband met het mondelinge subamendement wijst een lid erop dat de taalsamenstelling van de organen van de paragewestelijke instellingen geregeld wordt in de gewone wet van 9 augustus 1980 betreffende de hervorming van de instellingen.

Een ander lid wijst erop dat het huidige artikel 7 de taalverhouding van de bestuurders van de BGHM regelt en dat het dus niet abnormaal is de cumulatie per taalgroep vast te stellen. Het lid verklaart het mondelinge subamendement te zullen steunen.

De staatssecretaris preciseert dat hij niet formeel verklaard heeft dat de toegelaten cumulatie zou worden verdeeld volgens een taalverhouding 2/3 - 1/3, maar wel dat het geen zin te spreken over een taalverhouding als de cumulatie tot één enkel mandaat wordt beperkt.

- Het mondelinge subamendement wordt verworpen met 10 stemmen tegen 2.
- Amendement nr. 16 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 1 stem, bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 4 strekt ertoe in het 1° het woord "voorzitter" te laten vervallen.

De hoofdindieners van dit amendement zegt dat het erom gaat het meest flagrante geval van mogelijke belangenvermenging uit te sluiten door ervoor te zorgen dat een voorzitter van een OVM geen lid van de raad van bestuur van de BGHM kan zijn.

Een lid acht dat weinig verstandig: een afgevaardigd bestuurder van een OVM kan immers meer macht hebben dan een voorzitter.

- Amendement nr. 4 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 3.

Un membre introduit un sous-amendement oral visant à insérer la phrase suivante entre la première et la deuxième phrase de l'alinéa proposé: «Deux membres au maximum peuvent appartenir au groupe linguistique majoritaire du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale.». Cet amendement est également justifié par référence aux déclarations du Secrétaire d'Etat dans le cadre de la discussion générale.

Un autre membre n'est pas favorable à l'inscription d'un rapport linguistique 2/3 - 1/3 dans une législation régionale. Le sous-amendement oral poserait des problèmes d'application sauf le cas du renouvellement global du conseil d'administration. Par ailleurs, il s'abstiendra sur l'amendement n° 16 du Gouvernement étant donné qu'il s'oppose à la présence d'administrateurs issus des SISF au sein du conseil d'administration de la SLRB.

Concernant le sous-amendement oral, un membre fait observer que la composition linguistique des organes des organismes pararégionaux est réglée par la loi ordinaire de réformes institutionnelles du 9 août 1980.

Un autre membre souligne que l'article 7 actuel prévoit la répartition linguistique des administrateurs de la SLRB. Il n'est donc pas anormal de continger par groupe linguistique les cas de cumul. Le membre déclare soutenir le sous-amendement oral.

Le Secrétaire d'Etat précise qu'il n'a pas formellement déclaré que les cas de cumul admis seraient répartis sur une base linguistique de 2/3 - 1/3, mais bien que limiter la possibilité de cumul à une unité rend impossible le fait que les deux groupes linguistiques puissent éventuellement être concernés par ce quota.

- Le sous-amendement oral est rejeté par 10 voix contre 2.
- L'amendement n° 16 est adopté par 9 voix contre 1 et 3 abstentions.

Un amendement n° 4 propose la suppression du mot «président» prévu au 1°.

Pour l'auteur principal de cet amendement, il s'agit d'éliminer le cas le plus flagrant de confusion d'intérêts possible en ne permettant pas au président d'une SISF d'être membre du conseil d'administration de la SLRB.

Un membre estime cet amendement peu judicieux; un administrateur-délégué d'une SISF peut avoir des pouvoirs plus importants que ceux d'un président.

- L'amendement n° 4 est rejeté par 10 voix contre 3.

Amendement nr. 5 strekt ertoe in de tweede zin van het 1° tussen de woorden "rechtstreeks" en de woorden "belang heeft" de woorden "of zijdelings" in te voegen en aan het slot de woorden "en aan de stemming deel te nemen" toe te voegen.

Volgens de hoofddiener van dit amendement is de eerste zin van het voorgestelde lid voldoende en is het dus raadzaam de tweede zin te laten vervallen; ofwel wil de Regering met de tweede zin voor meer duidelijkheid zorgen en is het dus raadzaam het voorgestelde amendement aan te nemen, daar het verwijst naar het begrip "zijdelings belang". Artikel 60 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen zal in principe praktisch op alle beslissingen van de raad van bestuur van de BGHM van toepassing zijn.

Een lid vreest voor eindeloze discussies in de raad van bestuur van de BGHM over de begrippen "rechtstreeks" en "zijdelings belang". Het lid is van mening dat het begrip "zijdelings belang" betrekking moet hebben op de verdeling van de financiële middelen en op de problemen inzake toezicht.

Een ander lid stelt zich vragen over de betekenis van de tweede zin van het voorgestelde lid, waarin slechts gedeeltelijk rekening wordt gehouden met het advies van de Raad van State.

De staatssecretaris en een lid preciseren dat artikel 60 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen betrekking heeft op het persoonlijk (rechtstreeks of zijdelings) belang van de bestuurder. Een bestuurder van een OVM mag niet deelnemen aan een beraadslaging van de raad van bestuur van de BGHM wanneer zijn persoonlijk belang ermee gemoeid is. De tweede zin van het voorgestelde lid heeft betrekking op het rechtstreekse belang van de OVM waarvan de bestuurder deel uitmaakt. Hij mag niet deelnemen aan de beraadslaging van de raad van bestuur van de BGHM wanneer het rechtstreekse belang van de OVM waarvan hij eveneens bestuurder is ermee gemoeid is.

Een lid is voorstander van de meest ruime interpretatie van het begrip "rechtstreeks belang".

- Amendement nr. 5 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

De indiener van amendement nr. 14 trekt zijn amendement in omdat hij zich verzet tegen de aanwezigheid van bestuurders van OVM's in de raad van bestuur van de BGHM, ongeacht ze beslissende of raadgevende stem hebben.

Een lid neemt dat amendement over. Het wordt dan ook in stemming gebracht.

- Amendement nr. 14 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

A la deuxième phrase du 1°, un amendement n° 5 propose l'ajout après le mot «direct» des mots «ou indirect, et de prendre part au vote.».

Selon l'auteur principal de cet amendement, soit la première phrase de l'alinéa proposé est suffisante et il convient alors de supprimer la deuxième phrase; soit le Gouvernement veut être plus précis via la seconde phrase et il convient alors d'adopter l'amendement proposé qui se réfère à la notion d'intérêt indirect. L'article 60 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales s'appliquera en principe à pratiquement toutes les décisions du conseil d'administration de la SLRB.

Un membre craint des discussions infinies au sein du conseil d'administration de la SLRB sur les notions d'intérêt direct et indirect. Il estime que la notion d'intérêt indirect doit couvrir la répartition des moyens financiers et les problèmes de tutelle.

Un autre membre s'interroge sur le sens de la deuxième phrase de l'alinéa proposé qui ne tient que très partiellement compte de l'avis du Conseil d'Etat.

Le Secrétaire d'Etat et un membre précisent que l'article 60 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales vise l'intérêt personnel (direct ou indirect) de l'administrateur. Un administrateur issu d'une SISF ne peut participer à aucune délibération du conseil d'administration de la SLRB où son intérêt personnel est en jeu. La deuxième phrase de l'alinéa proposé concerne l'intérêt direct de la SISF dont l'administrateur est issu. Il ne peut participer à la délibération du conseil d'administration de la SLRB lorsque l'intérêt direct de la SISF dont il est également administrateur, est en jeu.

Un membre est favorable à l'interprétation la plus large possible de la notion d'intérêt direct.

- L'amendement n° 5 est rejeté par 8 voix contre 2 et 1 abstention.

L'amendement n° 14 est retiré par son auteur, celui-ci étant opposé à la présence au sein du conseil d'administration de la SLRB, d'administrateurs issus de SISF, que cela soit à titre délibératif ou à titre consultatif.

Un membre reprend cet amendement qui est dès lors mis aux voix.

- L'amendement n° 14 est rejeté par 8 voix contre 2 et 1 abstention.

Amendement nr. 19 strekt ertoe de in het 2° van artikel 3 vermelde onverenigbaarheden uit te breiden tot de leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en tot de leden van de kabinetten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

De indiener van dit amendement acht het raadzaam de cumulatie van mandaten te beperken. Daar de Regering over twee regeringscommissarissen beschikt, is het niet nodig dat kabinetsleden hun ambt cumuleren met een mandaat als bestuurder van de BGHM.

De staatssecretaris vraagt het amendement te verwerpen.

- Amendement nr. 19 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 3.

De commissie beslist bij eenparigheid een materiële vergissing recht te zetten, te weten aan het begin van tweede zin van de Franse tekst de letter "n" te vervangen door het woord "II".

- Artikel 3 (geamendeerd) wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3, bij 1 onthouding.

Artikel 4

Een lid wijst erop dat zijn verzet tegen de wijziging van artikel 13 veel genuanceerder is dan zijn verzet tegen de wijziging van artikel 7.

Het lid betreurt dat de bespreking zich toespitst op de verhoudingen tussen de meerderheid en de oppositie, terwijl op gemeentelijk vlak alle combinaties mogelijk zijn. Met de wijziging van artikel 13, dat ertoe strekt de extreemrechtse partijen uit te sluiten, wordt een aan de democratische partijen gemeenschappelijke doelstelling nagestreefd. Het lid herhaalt zijn wens, te weten dat de democratische fracties over de voorgestelde amendementen overleg plegen.

Een lid wijst erop dat het moeilijk is een onderscheid te maken met niet-democratische lijsten, wat te maken heeft met specifieke lijsten op gemeentelijk vlak.

Een ander lid betreurt dat de meerderheidsfracties niet bereid zijn tot een gemeenschappelijke consensus met de democratische partijen. Het is niet voldoende om slechts twee waarnemers toe te laten. In hoofdorde sluit het lid zich aan bij amendement nr. 8, dat werkelijke doorzichtigheid mogelijk maakt; in bijkomende orde wenst het lid dat het aantal waarnemers van 2 op 3 wordt gebracht.

Een lid stelt vast dat er in de verantwoording van amendement nr. 8 verwezen wordt naar democratische bewegingen. Het zou raadzaam zijn die, met het oog op rechtszekerheid, te definiëren. Bovendien is het Gewest niet bevoegd om te beslissen welke bewegingen democratisch zijn en welke niet.

Un amendement n° 19 propose d'étendre les incompatibilités visées au 2° de l'article 3 aux membres du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale et aux membres d'un cabinet du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale.

L'auteur de cet amendement estime nécessaire de limiter les cumuls de mandats. Le Gouvernement disposant de deux commissaires du Gouvernement, il n'est pas sain que des membres de cabinets cumulent leur fonction avec un mandat d'administrateur de la SLRB.

Le Secrétaire d'Etat demande le rejet de l'amendement.

- L'amendement n° 19 est rejeté par 9 voix contre 3.

A titre de correction matérielle, la commission décide à l'unanimité de remplacer au début de la seconde phrase du 1° la lettre «n» par le mot «II».

- L'article 3 (amendé) est adopté par 8 voix contre 3 et 1 abstention.

Article 4

Un membre rappelle que son opposition à la modification de l'article 13 est beaucoup plus nuancée que son opposition à la modification de l'article 7.

Il est décevant que le débat s'articule autour de rapports entre majorité et opposition, alors que tous les cas de figure sont possibles au niveau communal. La modification de l'article 13, qui vise l'exclusion des partis d'extrême-droite, poursuit un objectif commun aux partis démocratiques. Le membre réitère son souhait d'une concertation au niveau des groupes démocratiques sur les amendements proposés.

Un membre souligne qu'il est difficile de distinguer les listes non démocratiques, en raison de la constitution de listes spécifiques au niveau local.

Un autre membre regrette l'absence d'ouverture des groupes de la majorité dans la recherche d'un consensus commun aux partis démocratiques. Admettre la présence de seulement deux observateurs est insuffisant. A titre principal, le membre se rallie à l'amendement n° 8 qui permet une réelle transparence; à titre subsidiaire, il souhaite que le nombre de deux observateurs soit porté à trois.

Un membre constate que la justification de l'amendement n° 8 se réfère à des formations non démocratiques. Il conviendrait de les définir dans un souci de sécurité juridique. En outre, la Région n'est pas compétente pour décider quels sont les mouvements démocratiques ou non démocratiques.

Een ander lid is van oordeel dat het raadzaam zou zijn de ratio te respecteren te respecteren van de ordonnantie van 9 september 1993 en in het bijzonder van het oorspronkelijke artikel 13, dat er werkelijk toe strekte te zorgen voor doorzichtigheid in de sector. In die optiek zou men de minderheid in de gemeenteraad de mogelijkheid moeten bieden overleg te plegen om haar waarnemers voor de raden van bestuur van de OVM's aan te wijzen. Als de democratische bewegingen een alliantie zouden vormen met niet-democratische bewegingen, zou hen dat bij verkiezingen zuur opbreken.

Een lid wijst erop dat een specifieke alliantie tussen democratische en niet-democratische fracties van de oppositie op gemeentelijk vlak niet uit te sluiten is. De meerderheid in de gemeenteraad zou in dat geval de waarnemers moeten aanwijzen.

Het advies van de Raad van State is duidelijk en biedt de gewestelijke wetgever niet de mogelijkheid de regels te wijzigen volgens welke de gemeenteraad zijn vertegenwoordigers aanwijst.

Het lid is ten slotte van oordeel dat een politieke fractie, zoals bedoeld in het voorgestelde vierde lid, meerdere leden moet bevatten die op eenzelfde lijst verkozen werden.

Een ander lid verwijst naar het oorspronkelijke artikel 13, dat voorziet in de aanwezigheid van waarnemers van de oppositie in de raden van bestuur van de OVM's teneinde doorzichtigheid in de sector te waarborgen. In de huidige context is het zo dat een enkele OVM, die artikel 13 toepast, meer dan twee waarnemers telt. Het in het ontwerp van ordonnantie vastgestelde aantal waarnemers, te weten twee, lijkt dus voldoende. Lange hersengymnastiek over de wijze van aanwijzing van die waarnemers heeft niet geleid tot een ideale tekst, rekening houdend met de gezamenlijke wil om de niet-democratische partijen uit te sluiten.

De hoofdindieners van amendement nr. 8 zegt dat het bepalend gedeelte van zijn amendement er niet uitdrukkelijk toe strekt de niet-democratische partijen uit te sluiten. Het definiëren van het begrip "democratische fractie" is geen bevoegdheid van de gewestelijke wetgever; bovendien moet men daarbij rekening houden met de specificiteit op lokaal vlak. Men moet nadenken over een regeling die arbitrage op lokaal vlak mogelijk maakt.

Een lid wijst erop dat verschillende gemeenten artikel 13 niet hebben toegepast omdat het ontoepasbaar is, gelet op het feit dat er geen definitie is van het begrip "politieke fractie". De fracties van de gemeentelijke oppositie de mogelijkheid bieden slechts twee waarnemers aan te wijzen, ondermijnt de economie van het ontwerp, dat in het volgende voorziet:

- elke fractie die niet in het college van burgemeester en schepenen vertegenwoordigd is, stelt waarnemers voor;

Un autre membre estime qu'il conviendrait de respecter l'esprit de l'ordonnance du 9 septembre 1993 et en particulier de l'article 13 initial qui manifestait un réel souci de transparence du secteur. Dans cet esprit, il faudrait permettre à la minorité au conseil communal de se concerter pour désigner ses observateurs au sein des conseils d'administration des SISP. En cas d'alliance avec des formations non démocratiques, les groupes démocratiques s'exposeraient à une sanction électorale.

Un membre fait remarquer qu'une alliance ponctuelle entre groupes démocratiques et non démocratiques de l'opposition n'est pas exclue au niveau local. Il appartiendrait dans ce cas à la majorité au conseil communal d'effectuer le choix des observateurs.

L'avis du Conseil d'Etat est clair et ne permet pas au législateur régional de modifier les règles par lesquelles le conseil communal désigne ses représentants.

Le membre estime enfin qu'un groupe politique au sens du quatrième alinéa proposé doit comprendre plusieurs membres élus sur une même liste électorale.

Un autre membre se réfère à l'article 13 initial qui prévoit la présence d'observateurs de l'opposition au sein des conseils d'administration des SISP afin d'assurer la transparence du secteur. Dans la situation actuelle, une seule SISP appliquant l'article 13 compte plus de deux observateurs. Le chiffre de deux observateurs prévus par le projet d'ordonnance semble donc adéquat. Une longue réflexion sur le mode de désignation de ces observateurs n'a pas permis d'aboutir à un texte idéal compte tenu de la volonté commune d'exclure les partis non démocratiques.

L'auteur principal de l'amendement n° 8 observe que le dispositif de son amendement ne vise pas expressément les partis non démocratiques. La définition de la notion de groupe démocratique ne relève pas de la compétence du législateur régional et doit d'ailleurs être appréciée en fonction de la diversité des situations locales. Il faut envisager un système qui permet un arbitrage au niveau local.

Un membre fait remarquer que plusieurs communes n'ont pas appliqué l'article 13 actuel en raison du fait qu'il est inapplicable eu égard à l'absence de définition de la notion de groupe politique. Permettre aux groupes de l'opposition communale de désigner deux observateurs uniquement perturbe l'économie du projet qui prévoit ce qui suit:

- chaque groupe non représenté au collège des bourgmestre et échevin propose des observateurs;

- op grond van de voorgedragen kandidaturen, stelt de gemeenteraad een lijst van vier kandidaten vast;
- de algemene vergadering van de OVM - en niet de gemeenteraad - wijst de twee waarnemers aan die in de raad van bestuur van de maatschappij zitting zullen hebben.

Verschillende voorstellen van amendement zijn dus in strijd met de bevoegdheid van de algemene vergadering om de waarnemers aan te wijzen.

Een lid dient een amendement (nr. 15) in, dat vertrekt van het huidige artikel 13, alsmede een subamendement (nr. 20) dat ertoe strekt het voorvermelde amendement nader te bepalen.

De staatssecretaris vraagt dit amendement te verwerpen. Het ontwerp van ordonnantie zorgt voor een delicaat evenwicht dat de rechten van de gemeentelijke oppositie, van de gemeenteraad en van de algemene vergadering van de OVM's respecteert. Op dit ogenblik hebben waarnemers zitting in de raden van bestuur van de OVM's, wat echter vaak in strijd is met de strikte bepaling van het huidige artikel 13.

- Subamendement nr. 20 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.
- Amendement nr. 15 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2, bij 2 onthoudingen.

Amendement nr. 11 strekt ertoe het tweede lid van het voorgestelde artikel 13 te vervangen.

De indiener van dit amendement is van mening dat het ontwerp van ordonnantie, dat voorziet in de aanwijzing van leden van de oppositie door de meerderheid van de gemeenteraad, niet echt het gevaar bestrijdt van politisering van de beslissingen van de raad van bestuur. Het zou raadzaam zijn alle politieke fracties tot de raad van beheer van de OVM's toe te laten.

- Amendement nr. 11 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 1 stem.

De indiener van amendement nr. 6 trekt dit amendement in, waardoor subamendement nr. 18 geen zin meer heeft.

Amendement nr. 7 strekt ertoe in het voorgestelde tweede lid, na de woorden "deze groepen in de raad van bestuur" de woorden "en in ieder door deze raad aangewezen beheersorgaan" toe te voegen.

De indieners van dit amendement wijzen erop dat, ingevolge de goedkeuring van artikel 13, verschillende OVM's hun werking hebben aangepast en de beslissingsbevoegdheid naar een ander orgaan hebben overgeheveld. Aldus zijn de bevoegdheden, onder andere inzake toe-

- parmi ces propositions, le conseil communal arrête une liste de 4 candidats;

- l'assemblée générale de la SISP - et non le conseil communal - désigne les deux observateurs habilités à siéger au sein du conseil d'administration de la société.

Plusieurs propositions d'amendement sont donc contraires aux pouvoirs de l'assemblée générale de désigner les observateurs.

Un membre propose un amendement n° 15 s'inspirant du texte actuel de l'article 13, ainsi qu'un sous-amendement n° 20 précisant l'amendement précédent.

Le Secrétaire d'Etat demande le rejet de cet amendement. Le projet d'ordonnance réalise un délicat équilibre entre le respect des droits de l'opposition communale, du conseil communal et de l'assemblée générale des SISP. Si des observateurs siègent actuellement au sein des conseils d'administration des SISP, c'est bien souvent en contradiction avec le prescrit strict de l'article 13 actuel.

- Le sous-amendement n° 20 est rejeté par 10 voix contre 1 et 1 abstention.
- L'amendement n° 15 est rejeté par 8 voix contre 2 et 2 abstentions.

Un amendement n° 11 vise à remplacer le deuxième alinéa de l'article 13 proposé.

L'auteur de cet amendement estime que le texte du projet d'ordonnance qui prévoit de faire désigner des membres de l'opposition par la majorité du conseil communal ne combat pas réellement le risque de politisation des décisions du conseil d'administration. Il conviendrait d'admettre tous les groupes politiques au sein du conseil d'administration des SISP.

- L'amendement n° 11 est rejeté par 11 voix contre 1.

L'amendement n° 6 est retiré par son auteur. Le sous-amendement n° 18 devient dès lors sans objet.

Un amendement n° 7 tend à insérer dans l'alinéa 2 proposé les mots «et de tout organe de gestion désigné par lui» après les mots «représentés au sein du conseil d'administration».

Les auteurs de cet amendement font remarquer que suite à l'adoption de l'article 13, plusieurs SISP ont adapté leur mode de fonctionnement en délocalisant leur lieu de décision. Ainsi les compétences, notamment en matière d'attribution, ont été transférées du conseil d'administration vers

wijzing, van de raad van bestuur naar de beheerscomité's overgeheveld. Het gaat erom de raad van bestuur zijn bevoegdheden te ontnemen en hem met een algemene vergadering gelijk te schakelen. Het is bijgevolg raadzaam de controle van de oppositie uit te breiden tot alle beheersorganen waaraan de raad van bestuur bevoegdheden zou toevertrouwen.

Verschillende leden bevestigen dat tal van OVM's die voorheen geen beheerscomité of toewijzingscomité hadden, er na de goedkeuring van het huidige artikel 13 hebben opgericht. Dit is een negatief gevolg van dit artikel.

Een lid zegt dat hij de aangevoerde argumenten begrijpt, maar dat hij zich tegen het amendement verzet omdat het de overheveling van bevoegdheden van de raad van bestuur naar andere organen in de hand zou kunnen werken. De verantwoordelijkheden moeten bij de raad van bestuur blijven liggen.

De staatssecretaris stelt vast het amendement verder gaat dan het oorspronkelijke artikel 18, terwijl het ontwerp van ordonnantie dat nu onderzocht wordt ertoe strekt te pogen een oplossing te vinden voor de problemen die er met de toepassing van artikel 13 rijzen.

– Amendement nr. 7 wordt verworpen met 6 stemmen tegen 3, bij 2 onthoudingen.

De regering dient een amendement (nr. 17) in dat ertoe strekt aan het begin van het tweede voorgestelde lid de woorden "Wanneer het deel van het aandelenkapitaal waarop een gemeente intekende haar" te vervangen door de woorden "Wanneer de delen van het aandelenkapitaal waarop een gemeente en zijn openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn intekenden hun".

Op verzoek van een lid zal de staatssecretaris bij het verslag de lijst voegen van de maatschappijen waarop deze nieuwe bepalingen betrekking heeft.

– Amendement nr. 17 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

Amendement nr. 21 strekt ertoe in het tweede lid de woorden "geen enkele bestuurder" te vervangen door de woorden "ten minste twee bestuurders".

De indiener verwijst naar het algemene opzet van artikel 13, te weten dat de oppositie twee vertegenwoordigers heeft in de raden van bestuur van de OVM's. Het zou kunnen gebeuren dat sommige gemeentelijke meerderheden er de voorkeur aan geven een volgzzaam lid van de oppositie in de raad van bestuur af te vaardigen om te voorkomen dat er twee waarnemers zitting hebben.

– Amendement nr. 21 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

des comités de gestion. Il s'agit de vider le conseil d'administration de ses pouvoirs et de le ramener au niveau d'une assemblée générale. Il convient dès lors d'élargir le contrôle de l'opposition à tous les organes de gestion auxquels le conseil d'administration confierait des pouvoirs.

Plusieurs membres confirment que de nombreuses SISF qui n'avaient ni comité de gestion, ni comité d'attribution en ont créés suite à l'adoption de l'article 13 actuel. Il s'agit d'un effet pervers de cet article.

Un membre se déclare sensible aux arguments développés, mais s'oppose à l'amendement qui pourrait cautionner le transfert de pouvoirs du conseil d'administration vers d'autres organes. Les responsabilités doivent rester au niveau du conseil d'administration.

Le Secrétaire d'Etat constate que l'amendement va plus loin que l'article 13 initial, alors que le projet d'ordonnance en discussion se borne à essayer de trouver une solution aux problèmes d'application de l'article 13.

– L'amendement n° 7 est rejeté par 6 voix contre 3 et 2 abstentions.

Un amendement n° 17 du Gouvernement propose de remplacer in limine de l'alinéa 2 proposé les mots «Lorsque la part du capital social souscrite par une commune lui accorde» par les mots «Lorsque les parts sociales souscrites par une commune et son centre public d'aide sociale leur accordent».

Suite à la demande d'un membre, le Secrétaire d'Etat communiquera au rapport la liste des sociétés concernées par ce nouveau dispositif (annexe 3).

– L'amendement n° 17 est adopté à l'unanimité des 10 membres présents.

L'amendement n° 21 vise à remplacer au deuxième alinéa les mots «ne comporte aucun administrateur» par les mots «comporte au moins deux administrateurs».

Son auteur se réfère à la philosophie générale de l'article 13 qui implique que l'opposition soit représentée par deux membres dans les conseils d'administration des SISF. Il se pourrait que certaines majorités communales choisissent d'installer au conseil d'administration un membre docile de l'opposition pour éviter l'installation de deux observateurs.

– L'amendement n° 21 est rejeté par 8 voix contre 2 et 1 abstention.

Amendement nr. 8 heeft betrekking op het tweede en het derde lid van het voorgestelde artikel 13.

De hoofdindieners van dit amendement geeft de volgende toelichting:

- Volgens het tweede lid hangt het aantal aan te wijzen waarnemers af van het aantal fracties van de gemeenteraad die niet in het college van burgemeester en schepenen zijn vertegenwoordigd, verminderd met één. Het maximale aantal mogelijke waarnemers bedraagt vier als het aantal fracties dat niet in het college van burgemeester en schepenen is vertegenwoordigd vijf bedraagt.
- Volgens het derde lid moet het aantal kandidaten op de door de gemeenteraad vastgestelde kandidatenlijst één kandidaat meer bedragen dan het aantal toe te wijzen ambten. Dit amendement strekt ertoe de mogelijkheid in te perken dat de gemeentelijke meerderheid waarnemers van de oppositie aanwijst. De rol van de algemene vergadering van de OVM moet beperkt blijven tot de keuze van alle voorgedragen kandidaten, behalve één.

Een lid is van mening dat dit amendement de problemen met de toepassing van artikel 13 niet oplost.

Een ander lid stelt het voornemen van de traditionele partijen aan de kaak om sommige partijen uit te sluiten teneinde te voorkomen dat deze laatste de gang van zaken in de raden van bestuur van de OVM's onder de loep nemen. Het huidige artikel 13 moet worden behouden en toegepast.

- Amendement nr. 8 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 2.

Amendement nr. 22 strekt ertoe 3 in plaats van 2 waarnemers aan te wijzen.

De indiener van dit amendement herinnert eraan dat, in twaalf gemeenten, de gemeenteraad ten minste drie democratische partijen in de oppositie telt. Drie waarnemers lijkt dan ook een minimum.

- Amendement nr. 22 wordt verworpen met 7 stemmen tegen 2, bij 2 onthoudingen.

Een lid dient een mondeling amendement in dat ertoe strekt in het derde lid de woorden "van vier kandidaten" te vervangen door de woorden "van maximum vier kandidaten".

Volgens de indiener van dit amendement moet de gemeentelijke oppositie de mogelijkheid hebben een akkoord te sluiten over de voordracht van slechts twee kandidaten. Zo niet kan de meerderheid in de gemeenteraad nog altijd een welbepaalde lijst van de oppositie bevoordelen.

Een ander lid stelt zich vragen over de draagwijdte van het ontwerp van ordonnantie, dat bepaalt dat de lijst van

Un amendement n° 8 porte sur les alinéas 2 et 3 de l'article 13 proposé.

L'auteur principal de cet amendement fournit les explications suivantes:

- A l'alinéa 2, le nombre de postes d'observateurs à pourvoir est déterminé en fonction du nombre de groupes du conseil communal non représentés au collège des bourgmestre et échevins, diminué d'une unité. Le nombre maximum d'observateurs possibles s'élève à 4 lorsque le nombre de groupes non représentés au collège des bourgmestre et échevins s'élève à 5.
- A l'alinéa 3, le nombre de candidats prévus sur la liste de candidats arrêtée par le conseil communal doit être supérieur d'une unité au nombre de postes à pourvoir. Cet amendement vise à diminuer la possibilité pour la majorité communale d'arbitrer la désignation des observateurs de l'opposition. Le rôle de l'assemblée générale de la SISF se borne à la possibilité de choisir tous les candidats proposés sauf un.

Un membre estime que cet amendement ne règle pas les problèmes d'application de l'article 13.

Un autre membre stigmatise l'intention des partis traditionnels d'exclure certains partis, afin d'éviter le contrôle de ces partis sur les pratiques en vigueur dans les conseils d'administration des SISF. L'article 13 actuel devrait être maintenu et appliqué.

- L'amendement n° 8 est rejeté par 9 voix contre 2.

Un amendement n° 22 vise à prévoir trois observateurs au lieu de deux.

L'auteur de cet amendement rappelle que dans douze communes, le conseil communal compte au moins trois partis d'opposition démocratiques. Le nombre de trois observateurs semble dès lors un minimum.

- L'amendement n° 22 est rejeté par 7 voix contre 2 et 2 abstentions.

Un membre propose un amendement oral visant à insérer à l'alinéa 3 le mot «maximum» après les mots «sur une liste de quatre candidats».

Il s'agit, selon l'auteur de cet amendement, de permettre à l'opposition communale d'arriver à un accord en vue de la présentation de deux candidats uniquement. Sans cette latitude, il est toujours possible à la majorité du conseil communal de privilégier une liste d'opposition déterminée.

Un autre membre s'interroge sur la portée du projet d'ordonnance. Celui-ci prévoit que la liste de quatre candi-

vier kandidaten door de gemeenteraad wordt vastgesteld, op voordracht van de minderheidsfracties. Betekent dit dat elke oppositiefractie een lijst met vier kandidaten mag of moet indienen? Het feit dat de meerderheid in de gemeenteraad de vertegenwoordigers van de oppositie aanwijst, zorgt voor een probleem.

Een lid wijst erop dat elke oppositiefractie zoveel kandidaten kan voordragen als ze zelf wil. Een fractie kan dus tien kandidaten voordragen; een andere slechts één. Als de gemeentelijke oppositie in totaal minder dan vier kandidaten voordraagt, is het gewijzigde artikel 13 niet van toepassing. De gemeenteraad moet dat dan vaststellen en de raad van bestuur van de OVM zal probleemloos samengesteld worden, doch zonder waarnemers van de oppositie.

Een ander lid wijst op het volgende probleem: voor de aanwijzing van gemeentelijke bestuurders in de OVM's, wijst de gemeenteraad niet meer kandidaten aan dan het aantal toe te wijzen ambten. Waarom voor de aanwijzing van de waarnemers van de gemeentelijke oppositie een ander regeling overwegen, terwijl deze slechts een raadgevende stem hebben? Politieke manoeuvres kunnen niet worden uitgesloten.

Verschillende leden menen dat het ontwerp van ordonnantie als volgt moet worden geïnterpreteerd: de oppositiefracties in de gemeenteraad dragen waarnemers voor; op grond daarvan stelt de gemeenteraad een lijst met vier kandidaten vast; uit die lijst kiest de algemene vergadering van de OVM twee waarnemers, die met raadgevende stem in de raad van bestuur zitting zullen hebben. Die gang van zaken wijkt af van het gemene recht, daar de oppositie het monopolie heeft om kandidaten voor te dragen. Zij kan beslissen slechts vier kandidaten voor te dragen. De gemeenteraad zal dan een lijst met vier kandidaten vaststellen. Het is niet raadzaam de bevoegdheid van de algemene vergadering van de OVM om de waarnemers in de raad van bestuur aan te wijzen, te ondermijnen.

De staatssecretaris herinnert eraan dat de Raad van State het voorontwerp van ordonnantie dat tijdens de vorige zittingsperiode door de minister voor huisvesting is ingediend, niet goed heeft bevonden. Het ontwerp van ordonnantie dat nu onderzocht wordt, neemt het door de Raad van State voorgestelde bepalend gedeelte over. In tegenstelling tot de bestuurders, wordt er in de statuten van de OVM's niets bepaald met betrekking tot de waarnemers. In het ontwerp van ordonnantie echter wel. De Regering achtte het raadzaam om de algemene vergadering van de OVM, dat het bevoegde orgaan is, een keuzemogelijkheid te laten.

Een lid wenst te weten of de waarnemers absoluut lid van de gemeenteraad moeten zijn.

Verschillende leden menen van niet. De voorzitter is van oordeel dat dit afhangt van de statuten van de OVM's, waarin bepaald wordt aan welke voorwaarden moet voldaan zijn om bestuurder te worden.

Le fait que la majorité du conseil communal désigne les représentants de l'opposition pose problème.

Un membre souligne que chaque groupe d'opposition peut présenter autant de candidats qu'il veut: ainsi, un groupe pourra présenter dix personnes et un autre groupe, une seule personne. Si au total il y a moins de quatre personnes présentées par l'opposition communale, l'article 13 modifié est inapplicable. Le conseil communal doit alors constater ce fait et le conseil d'administration de la SISF sera correctement constitué sans observateurs de l'opposition.

Un autre membre soulève le problème suivant: pour la désignation des administrateurs communaux dans les SISF, le conseil communal ne désigne pas plus de candidats qu'il n'y a de postes à pourvoir. Pourquoi envisager un autre système de désignation pour les observateurs de l'opposition communale, alors que ceux-ci n'ont qu'une voix consultative? Des manoeuvres politiciennes ne sont pas à exclure.

Plusieurs membres estiment que le projet d'ordonnance doit s'interpréter comme suit: les groupes d'opposition au conseil communal font des propositions d'observateurs; sur la base de ces propositions, le conseil communal arrête une liste de quatre candidats; dans cette liste, l'assemblée générale de la SISF choisit deux observateurs habilités à siéger avec voix consultative au conseil d'administration. Il s'agit d'un processus dérogatoire au droit commun puisque l'opposition a le monopole de l'initiative des propositions; elle peut s'entendre pour proposer uniquement quatre candidats; le conseil communal arrêtera alors une liste composée de ces quatre candidats. Il ne convient pas de contrevenir au pouvoir de l'assemblée générale de la SISF de désigner les observateurs au conseil d'administration.

Le Secrétaire d'Etat rappelle que l'avant-projet d'ordonnance présenté sous la législature précédente par le Ministre du Logement n'a pas reçu l'agrément du Conseil d'Etat. Le projet d'ordonnance en discussion reprend le dispositif proposé par le Conseil d'Etat. A la différence des administrateurs, les observateurs ne sont pas prévus dans les statuts des SISF. Ils sont uniquement prévus par l'ordonnance en projet. Le Gouvernement a estimé opportun de laisser une possibilité de choix à l'assemblée générale de la SISF, qui est l'organe compétent.

Un membre souhaite savoir si les observateurs doivent nécessairement être membres du conseil communal.

Plusieurs membres répondent par la négative. La Présidente estime que cela dépend des statuts de la SISF qui fixent la qualité requise pour être administrateur.

De vorige spreker wijst erop dat het aantal waarnemers, te weten twee, niet mag zijn ingegeven door een verplichting tot taalevenwicht. In de gemeenteraden is er trouwens geen sprake van taalgroepen.

De staatssecretaris bevestigt dat het ontwerp van ordonnantie niet voorziet in de verplichting tot taalevenwicht bij de aanwijzing van de waarnemers op grond van artikel 13.

- Het mondelinge amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

Amendement nr. 12 strekt ertoe het derde lid van het ontworpen artikel 13 als volgt te wijzigen: "Elke groep van de gemeenteraad draagt twee kandidaten voor, waaruit de algemene vergadering een lid met adviserende stem kan kiezen. Deze kandidaten hebben bij voorkeur zitting in de gemeenteraad.

Volgens de indiener van dit amendement brengt dit het ontwerp van ordonnantie in overeenstemming met het vennootschapsrecht, daar het de algemene vergadering van de OVM de keuze laat tussen meerdere kandidaten.

- Amendement nr. 12 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1.

Amendement nr. 13 strekt ertoe in het ontworpen artikel 13 een nieuw lid in te voegen, luidend: "Indien in de gemeenteraad geen enkele verkozenen uit één van beide taalgroepen zitting heeft, verkiest de algemene vergadering een lid met adviserende stem onder de eerste twee niet-verkozen gemeenteraadsleden uit de niet-vertegenwoordigde taalgroep.". Volgens de indiener van het amendement blijkt uit een schriftelijk antwoord van de staatssecretaris dat in de raad van beheer van 15 van de 34 huisvestingsmaatschappijen geen enkele Nederlandstalige vertegenwoordiger zitting heeft. In zijn advies over dit ontwerp van ordonnantie wijst de Raad van State erop dat de wetgever in verschillende regelingen heeft voorzien ter bescherming van de taalminderheden in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en suggereert hiermee tegelijkertijd dat een dergelijke regeling ook in dit ontwerp van ordonnantie zou worden opgenomen. Het amendement is dus opgesteld naar analogie met de artikelen 279 en 280 van de nieuwe gemeentewet en met artikel 6, § 4 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

- Amendement nr. 13 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1.

Amendement nr. 23 strekt ertoe in de vierde lid de woorden "De leden" te vervangen door woorden "Het lid of de leden".

De indiener wijst erop dat dit amendement in overeenstemming is met de verklaringen van de staatssecretaris tijdens de algemene bespreking. Het gaat erom elke verwarring over het begrip "groep" te voorkomen.

L'intervenant précédent souligne que le nombre de deux observateurs ne doit pas être justifié par une obligation de parité linguistique. Il n'y a d'ailleurs pas de reconnaissance des groupes linguistiques au sein des conseils communaux.

Le Secrétaire d'Etat confirme que le projet d'ordonnance ne prévoit pas l'obligation de parité linguistique des observateurs désignés sur la base de l'article 13.

- L'amendement oral est rejeté par 8 voix contre 2 et 1 abstention.

Un amendement n° 12 vise à modifier l'alinéa 3 de l'article 13 en projet en disposant que «Chaque groupe du conseil communal présente deux candidats, parmi lesquels l'assemblée générale peut choisir un membre avec voix consultative. Ces candidats siègent de préférence au conseil communal.».

L'auteur de cet amendement estime que celui-ci met le projet d'ordonnance en concordance avec le droit des sociétés étant donné qu'il laisse à l'assemblée générale de la SISF le choix entre plusieurs candidats.

- L'amendement n° 12 est rejeté par 10 voix contre 1.

Un amendement n° 13 vise à insérer dans l'article 13 en projet un alinéa rédigé comme suit: «Si le conseil communal ne compte aucun élu d'un des deux groupes linguistiques, l'assemblée générale élit un membre avec voix consultative parmi les deux premiers conseillers communaux non élus du groupe linguistique non représenté.».

L'auteur de cet amendement rappelle qu'une réponse écrite du Secrétaire d'Etat fait apparaître l'absence de représentant néerlandophone au conseil d'administration dans 15 des 34 sociétés locales. Dans son avis sur le présent projet d'ordonnance, le Conseil d'Etat fait remarquer que le législateur a prévu plusieurs régimes en vue de protéger les minorités linguistiques sur le territoire bilingue de Bruxelles-Capitale et suggère de prévoir un régime de cet ordre dans le projet d'ordonnance. L'amendement est donc rédigé par analogie avec les articles 279 et 280 de la nouvelle loi communale et avec l'article 6, § 4 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale.

- L'amendement n° 13 est rejeté par 8 voix contre 1.

Un amendement n° 23 tend à remplacer au quatrième alinéa le mot «les» par les mots «le ou les».

Son auteur souligne que cet amendement est conforme aux déclarations du Secrétaire d'Etat lors de la discussion générale. Il convient dès lors d'éviter tout risque de mauvaise interprétation de la définition d'un groupe politique.

De staatssecretaris zegt dat hij zich bij het amendement kan aansluiten en bevestigt dat een politieke fractie zoals bedoeld in het ontwerp van ordonnantie niet noodzakelijk meer dan een persoon moet tellen.

- Amendement nr. 23 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 2, bij 2 onthoudingen.
- Artikel 4 (geamendeerd) wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 3, bij 1 onthouding.

IV. Stemming over het geheel

Het gehele ontwerp van ordonnantie wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 3, bij 1 onthouding.

Het lid dat zich heeft onthouden, verantwoordt zijn onthouding. In verband met artikel 3 van het ontwerp verzet hij zich fundamenteel tegen het feit dat bestuurders van OVM's zitting kunnen hebben in de raad van bestuur van de BGHM en dus rechter en partij kunnen zijn. In verband met artikel 4 van het ontwerp, heeft hij ernstige twijfels over de toepasbaarheid van het gewijzigde artikel 13, ook al staat hij niet afkerig tegenover de uitbreiding van het toepassingsgebied van het ontwerp van ordonnantie ingevolge het door de Regering voorgestelde amendement.

V. Lezing en goedkeuring van het verslag

Dit verslag wordt goedgekeurd bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

De Rapporteur,

Jean DEMANNEZ (F)

De Voorzitter,

Sylvie FOUCART (F)

Le Secrétaire d'Etat déclare pouvoir se rallier à l'amendement et confirme qu'un groupe politique au sens du projet d'ordonnance ne doit pas nécessairement comporter plus d'une personne.

- L'amendement n° 23 est adopté par 7 voix contre 2 et 2 abstentions.
- L'article 4 (amendé) est adopté par 7 voix contre 3 et 1 abstention.

IV. Vote sur l'ensemble

L'ensemble du projet d'ordonnance est adopté par 7 voix contre 3 et 1 abstention.

Le membre qui s'est abstenu justifie son abstention. Concernant l'article 3 du projet, il est fondamentalement opposé au fait que des administrateurs de SISF puissent siéger au conseil d'administration de la SLRB et être ainsi juge et partie. Concernant l'article 4 du projet, même s'il est favorable à l'élargissement du champ d'application du projet d'ordonnance suite à l'amendement proposé par le Gouvernement, il émet de sérieux doutes sur l'applicabilité de l'article 13 modifié.

V. Lecture et approbation du rapport

Le présent rapport est approuvé à l'unanimité des 11 membres présents.

Le Rapporteur,

Jean DEMANNEZ (F)

La Présidente,

Sylvie FOUCART (F)

Tekst aangenomen door de Commissie

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

In de ordonnantie van 9 september 1993 tot wijziging van de Huisvestingscode voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en betreffende de sector van de sociale huisvesting worden de woorden «de Executieve» vervangen door de woorden «de Regering».

Artikel 3

Artikel 7 van dezelfde ordonnantie wordt als volgt gewijzigd:

1° In § 1 wordt tussen het eerste en het tweede lid, het volgende lid ingevoegd:

«De raad van bestuur kan maximum *drie* leden bevatten die de hoedanigheid van voorzitter, bestuurder of personeelslid van een openbare vastgoedmaatschappij van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunnen hebben. Het is deze leden verboden de beraadslaging bij te wonen betreffende zaken waarbij de openbare vastgoedmaatschappij waarvan ze voorzitter, bestuurder of personeelslid zijn, rechtstreeks belang heeft.»

2° § 4 wordt door de volgende bepaling vervangen:

«§ 4. Het mandaat van bestuurder is onverenigbaar met de volgende hoedanigheden :

- lid van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering of Staatssecretaris toegevoegd aan één van deze leden;
- bestuurder, hoofd of werknemer van een onderneming van openbare werken of van een projectontwikkelingsmaatschappij alsmede alle personen die deze activiteiten in eigen naam uitoefenen;
- revisor of sociaal afgevaardigde van een openbare vastgoedmaatschappij van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.»

Artikel 4

Het tweede lid, het derde lid en het vierde lid van artikel 13 van voornoemde ordonnantie van 9 september 1993 worden vervangen door de volgende leden:

Texte adopté par la Commission

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

Dans l'ordonnance du 9 septembre 1993 portant modification du Code du logement pour la Région de Bruxelles-Capitale et relative au secteur du logement social, les mots «l'Exécutif» sont remplacés par les mots «le Gouvernement».

Article 3

L'article 7 de la même ordonnance est modifié comme suit:

1° au § 1er, l'alinéa suivant est inséré entre le premier et le deuxième alinéas:

«Le conseil d'administration peut comprendre, au plus, *trois* membres qui disposent de la qualité de président, d'administrateur ou de membre du personnel d'une société immobilière de service public de la Région de Bruxelles-Capitale. Il est interdit à ces membres d'être présents à la délibération sur des objets auxquels la société immobilière de service public dont ils sont président, administrateur ou membre du personnel, a un intérêt direct.»

2° le § 4 est remplacé par la disposition suivante:

«§ 4. Le mandat d'administrateur est incompatible avec les qualités suivantes :

- membre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale ou Secrétaire d'Etat adjoint à l'un de ces membres;
- administrateur, dirigeant ou employé d'une entreprise de travaux publics ou d'une société de promotion et de construction immobilière, ainsi que toutes les personnes qui exercent ces activités en nom propre;
- réviseur ou délégué social d'une société immobilière de service public de la Région de Bruxelles-Capitale.»

Article 4

Les deuxième, troisième et quatrième alinéas de l'article 13 de l'ordonnance du 9 septembre 1993 précitée sont remplacés par les alinéas suivants:

«Wanneer de delen van het maatschappelijk kapitaal waarop een gemeente en haar openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn hebben ingetekend, hun de meerderheid verlenen in de raad van bestuur van de openbare vastgoedmaatschappij, en wanneer de raad van bestuur geen enkele bestuurder telt die behoort tot de fracties van de gemeenteraad die niet vertegenwoordigd zijn in het College van Burgemeester en Schepenen, worden deze fracties in de raad van bestuur vertegenwoordigd door twee leden met raadgevende stem.

Deze leden van de raad van bestuur met raadgevende stem hebben dezelfde rechten en plichten als de bestuurders zonder evenwel een beslissende stem te hebben. Ze worden gekozen door de algemene vergadering, op een lijst van vier kandidaten, vastgesteld door de gemeenteraad op de voordracht van de fracties bedoeld in het tweede lid.

Het lid of de leden van de gemeenteraad die op dezelfde lijst verkozen zijn, worden geacht een fractie te vormen voor de toepassing van het tweede en het derde lid».

«Lorsque les parts sociales souscrites par une commune et son centre public d'aide sociale leur accordent la majorité au conseil d'administration de la société immobilière de service public, et lorsque le conseil d'administration ne comporte aucun administrateur appartenant aux groupes du conseil communal non représentés au collège des bourgmestre et échevins, ces groupes sont représentés au sein du conseil d'administration par deux membres avec voix consultative.

Ces membres du conseil d'administration avec voix consultative qui disposent des mêmes droits et obligations que les administrateurs sans toutefois détenir une voix délibérative, sont choisis par l'assemblée générale, sur une liste de quatre candidats, arrêtée par le conseil communal, sur la proposition des groupes visés au deuxième alinéa.

Sont réputés former un groupe, pour l'application des deuxième et troisième alinéas, *le ou les* membres du conseil communal qui sont élus sur une même liste.».

BIJLAGEN

Bijlage 1

Amendementen

Nr. 1 (in hoofdorde)

*Artikel 3***Dit artikel door de volgende bepaling te vervangen:***"Artikel 3 - Artikel 7 van dezelfde ordonnantie wordt als volgt gewijzigd:**in paragraaf 4, 2e lid, worden de woorden "de leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve" vervangen door de woorden "de leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering" en vervallen de woorden "de provincieraadsleden".*

VERANTWOORDING

De tekst van de ordonnantie van 9 september 1993 moet aan de nieuwe instellingen aangepast worden. Een dergelijke wijziging verandert niets aan de geest van de op 9 september 1993 goedgekeurde bepaling die de raad van bestuur van de BGHM de grootst mogelijke onafhankelijkheid geeft ten opzichte van de openbare vastgoedmaatschappijen waarop de BGHM toezicht uitoefent.

Nr. 2 (subsidiair bij amendement nr. 1)

*Artikel 3***Het begin van de tweede zin van het lid voorgesteld onder punt 1° als volgt te redigeren:** *«Onverminderd het bepaalde in artikel 60 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen is het deze».*

VERANTWOORDING

Dit subsidiair voorstel strekt ertoe het advies van de Raad van State te volgen.

Nr. 3 (subsidiair bij amendement nr. 1)

*Artikel 3***In punt 1°, het woord «vijf» te vervangen door het woord «een» en het woord «maximum» te laten vervallen.**

ANNEXES

Annexe 1

Amendements

N° 1 (en ordre principal)

*Article 3***Remplacer cet article par la disposition suivante:***«Article 3 - L'article 7 de la même ordonnance est modifié comme suit:**au paragraphe 4, 2ème alinéa, les mots «les membres de l'Exécutif de la Région de Bruxelles-Capitale» sont remplacés par les mots «les membres du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale» et les mots «les conseillers provinciaux» sont supprimés.»*

JUSTIFICATION

Il s'agit d'une adaptation du texte de l'ordonnance du 9 septembre 1993 aux nouvelles réalités institutionnelles. Pareille modification ne modifie pas l'esprit de la disposition qui avait été adoptée le 9 septembre 1993 et qui veillait à assurer au conseil d'administration de la SLRB la plus grande indépendance à l'égard des sociétés immobilières de service public sur laquelle la SLRB exerce sa tutelle.

N° 2 (en ordre subsidiaire à l'amendement n° 1)

*Article 3***Faire précéder la 2ème phrase de l'alinéa proposé sub 1° par les mots:** *«Sans préjudice de la disposition de l'article 60 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales.»*

JUSTIFICATION

Cette proposition faite en ordre subsidiaire vise à rencontrer l'avis du Conseil d'Etat.

N° 3 (en ordre subsidiaire à l'amendement n° 1)

*Article 3***Au 1°, remplacer le mot «cinq» par le mot «un» et supprimer les mots «au plus».**

VERANTWOORDING

Het is voor niemand een geheim dat die bepaling het mogelijk moet maken dat de ondervoorzitter - gedelegeerd bestuurder van de BGHM opnieuw voorzitter wordt van een openbare vastgoedmaatschappij. Men kan dan evenzeer de mogelijkheid die door deze wijziging in artikel 7 van de ordonnantie van 9 september 1993 geboden wordt, beperken tot de persoonlijke situatie waarvoor de regering een regeling wil treffen.

Nr. 4 (subsidiar bij amendement nr. 1)

Artikel 3

In punt 1° het woord «voorzitter» te laten vervallen in de eerste zin en het woord «voorzitter» in de tweede zin.

VERANTWOORDING

Dat subsidiar voorstel strekt ertoe een regeling te treffen voor het meest flagrante geval van een eventuele belangvermenging, namelijk een voorzitter van een openbare vastgoedmaatschappij die tevens lid zou zijn van de raad van bestuur van de BGHM.

Het lijkt geen twijfel dat de voorzitter van een openbare vastgoedmaatschappij persoonlijke verantwoordelijkheden krijgt op het vlak van het beheer en de vertegenwoordiging van zijn maatschappij. Ook al wordt toegezien op de naleving van artikel 60 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, dan nog is het niet wenselijk dat een bestuurder die in de BGHM een bepaalde verantwoordelijkheid kan krijgen zoals bijvoorbeeld het ondervoorzitterschap, tegelijk voorzitter is van een van de openbare vastgoedmaatschappijen.

Nr. 5 (subsidiar bij amendement nr. 1)

Artikel 3

In punt 1°, tweede zin, tussen de woorden «rechtstreeks» en «belang heeft» de woorden «of zijdelings» in te voegen en aan het slot de woorden «en aan de stemming deel te nemen» toe te voegen.

VERANTWOORDING

Overeenkomstig artikel 60 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, mag een bestuurder de beraadslagingen van de raad van bestuur omtrent verrichtingen bij de uitvoering waarvan hij rechtstreeks of zijdelings persoonlijk belang heeft niet bijwonen noch aan de stemming daarover deelnemen.

Aangezien de regering blijkens de memorie van toelichting, niet de bedoeling heeft de toepassing van artikel 60 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen te beletten, moeten wij vermijden dat wij in de gewestelijke bepalingen achterop hinken ten opzichte van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen.

JUSTIFICATION

Puisqu'il n'est un secret pour personne que cette disposition vise à permettre au Vice-Président - Administrateur délégué de la SLRB d'assurer à nouveau la présidence d'une société immobilière de service public, autant réduire la faculté ouverte par cette correction à l'article 7 de l'ordonnance du 9 septembre 1993 à la situation personnelle que souhaite rencontrer le Gouvernement.

N° 4 (en ordre subsidiaire à l'amendement n° 1)

Article 3

Au 1°, supprimer les mots «de président,» à la 1ère phrase et le mot «président,» à la seconde phrase.

JUSTIFICATION

Cette proposition faite en ordre subsidiaire vise à rencontrer le cas le plus flagrant de confusion d'intérêt possible entre un président d'une société immobilière de service public qui serait par ailleurs membre du conseil d'administration de la SLRB.

Il n'y a pas de doute que dans les sociétés immobilières de service public, le président se voit confier des responsabilités personnelles de gestion et de représentation de sa société et que dès lors même en veillant au respect de l'article 60 des lois coordonnées sur les lois commerciales, compte tenu des responsabilités qu'un administrateur peut acquérir au sein de la SLRB, par exemple la vice-présidence, il n'est pas souhaitable qu'il soit en même temps président d'une des sociétés immobilières de service public.

N° 5 (en ordre subsidiaire à l'amendement n° 1)

Article 3

Au 1°, 2ème phrase, ajouter après le mot «direct» les mots «ou indirect, et de prendre part au vote».

JUSTIFICATION

Conformément à l'article 60 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales, un administrateur ne peut assister aux délibérations du conseil d'administration relatif à des opérations à la réalisation desquelles il a un intérêt personnel direct ou indirect et il ne peut prendre part au vote.

Puisque dans son exposé des motifs, le gouvernement n'indique pas qu'il entend faire obstacle à l'application de l'article 60 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales, il convient d'éviter que le texte du dispositif régional soit en retrait par rapport aux lois coordonnées sur les sociétés commerciales.

Het is voorts niet onbelangrijk dat de kwestie van het zijdelingse belang onder de aandacht wordt gebracht. Een toezichhoudend orgaan moet zich immers de vraag stellen waar de grens ligt van die zijdelingse belangen.

Alle beslissingen met betrekking tot een openbare vastgoedmaatschappij, de opstelling van een driejareninvesteringsplan of wijzigingen van het reglement, zijn van nature beslissingen die keuzes in zich dragen die indirect gevolgen hebben voor alle openbare vastgoedmaatschappijen.

Nr. 6

Artikel 4

In het voorgestelde tweede lid, de woorden «de meerderheid verleent» te vervangen door de woorden «bestuurders oplevert».

VERANTWOORDING

Niettegenstaande de uitleg in de memorie van toelichting, heeft de Raad van State in zijn opmerking nr. 2 over dat artikel 4 terecht onderstreept dat de minderheids-fracties in hun geheel verschillend behandeld worden naargelang de gemeente al dan niet een meerderheidsparticipatie heeft in de vastgoedmaatschappij.

De gemachtigde van de regering voert aan dat in het geval van een openbare vastgoedmaatschappij waarin een gemeente geen meerderheid heeft, men ervan mag uitgaan dat de beheerorganen van de maatschappij iedereen vertegenwoordigen en dat het mechanisme derhalve nutteloos is, maar dat argument is niet erg overtuigend. Er zij aan herinnerd dat de huidige bepaling van artikel 13 van de *ordonnantie* van 9 september 1993 wel degelijk voorzorg in een gewaarborgde vertegenwoordiging van de niet in het college van burgemeester en schepenen vertegenwoordigde fracties in alle gevallen waarin de gemeente bestuurders aanwijst in een openbare vastgoedmaatschappij.

Bovendien zij erop gewezen dat de gemeente, strikt genomen, in een aantal gevallen niet bij machte zou kunnen zijn de meerderheid van de leden van de raad van bestuur aan te wijzen, ook al heeft zij een indirecte meerderheidscontrole over een openbare vastgoedmaatschappij doordat een deel van het maatschappelijk kapitaal in handen is van het OCMW van die gemeente.

Nr. 7

Artikel 4

In het voorgestelde tweede lid, na de woorden «deze groepen in de raad van bestuur» de woorden toe te voegen «en in ieder door deze raad aangewezen beheersorgaan».

VERANTWOORDING

Sinds er sprake van is dat artikel 13 van de *ordonnantie* van 9 september 1993 zal worden toegepast, zijn er heel wat beheersorganen in verschillende vormen in het leven geroepen: «Bureau», «Uitvoerend Bureau», «beheerscomité» enz.

Par ailleurs, il n'est pas inutile d'insister sur cette question d'intérêt indirect, dans la mesure où, comme organe de tutelle, on peut s'interroger sur la question de savoir comment fixer l'étendue de ces intérêts indirects.

En effet, toute décision prise à l'égard d'une société immobilière de service public, ou à l'égard de la fixation du plan triennal d'investissements, ou encore à l'égard de modifications de la réglementation est par nature une décision d'arbitrage qui a des incidences indirectes sur chacune des sociétés immobilières de service public.

N° 6

Article 4

Dans l'alinéa 2 proposé, remplacer les mots «lui accorde la majorité au conseil d'administration» par les mots «lui accorde des administrateurs».

JUSTIFICATION

Nonobstant les explications figurant dans l'exposé des motifs, le Conseil d'Etat a justement souligné, dans son observation n° 2 à propos de cet article 4, que les groupes minoritaires dans leur ensemble recevront un traitement différencié selon que la commune dispose ou non d'une part majoritaire dans la société immobilière.

L'argument du délégué du gouvernement selon lequel, lorsqu'il s'agit d'une société immobilière de service public dans laquelle une commune n'est pas majoritaire, on peut considérer que les organes de gestion de la société sont représentatifs de tous et que dès lors le mécanisme est inutile, ne semble pas convaincant. Pour rappel la disposition actuelle de l'article 13 de l'*ordonnance* du 9 septembre 1993 prévoyait bien une représentation garantie des groupes non représentés au collège des bourgmestres et échevins dans tous les cas où une commune désigne des administrateurs dans une société immobilière de service public.

Au surplus, on peut noter que dans un certain nombre de cas, la commune au sens strict pourrait ne pas se trouver dans la situation de désigner majoritairement les membres d'un conseil d'administration tout en ayant un contrôle indirect majoritaire sur une société immobilière de service public dont une part du capital social serait souscrite par le CPAS de cette commune.

N° 7

Article 4

Dans l'alinéa 2 proposé, après les mots «représentés au sein du conseil d'administration», insérer les mots «et de tout organe de gestion désigné par lui».

JUSTIFICATION

Depuis qu'il a été question d'appliquer l'article 13 de l'*ordonnance* du 9 septembre 1993 on a vu proliférer un certain nombre d'organes de gestion sous différentes formes: «Bureau», «Bureau exécutif», «comité de gestion», etc...

De bedoeling is de raad van bestuur, waarin de oppositiefracties een gewaarborgde vertegenwoordiging hebben, een aantal voorrechten te ontnemen. Meteen komt er niets terecht van een controle op het beheer van de raad van bestuur.

Aangezien de wetgever duidelijk de bedoeling had de oppositiepartijen de gelegenheid te geven controle uit te oefenen op het beheer van de openbare vastgoedmaatschappijen, lijkt het redelijk die controle uit te breiden tot alle beheersorganen die van de raad van bestuur bevoegdheden zouden krijgen.

Nr. 8

Artikel 4

- 1) **Aan het slot van het voorgestelde tweede lid, de woorden «door twee leden met adviserende stem» te vervangen door de woorden «door twee leden met raadgevende stem wanneer de gemeenteraad drie fracties telt die niet vertegenwoordigd zijn in het college van burgemeester en schepenen, door drie leden met raadgevende stem wanneer de gemeenteraad vier fracties telt die niet vertegenwoordigd zijn in het college van burgemeester en schepenen en door vier leden met raadgevende stem wanneer de gemeenteraad vijf of meer fracties telt die niet vertegenwoordigd zijn in het college van burgemeester en schepenen.»**
- 2) **In het voorgestelde derde lid, de woorden «op een lijst van vier kandidaten» te vervangen door de woorden «op een lijst van kandidaten van wie het aantal één cijfer hoger moet zijn dan het aantal mandaten die te verlenen zijn krachtens het vorige lid.»**

VERANTWOORDING

Dit voorstel strekt ertoe de vertegenwoordiging van de verschillende minderheidsfracties van de gemeenteraad maximaal te garanderen, maar de algemene vergadering toch de mogelijkheid te laten op de dubbele lijst alleen de vertegenwoordigers van politieke minderheidsfracties aan te wijzen die als democratisch bestempeld kunnen worden.

Het is inderdaad geen geheim dat de bepaling van artikel 13 niet in alle gemeenten toegepast is als gevolg van een meningsverschil over de vraag of de fracties van niet democratische bewegingen vertegenwoordigd dienden te worden, zij het met raadgevende stem.

Het doel kan bereikt worden als de meerderheid de mogelijkheid krijgt vertegenwoordigers aan te wijzen van alle fracties die niet in het college van burgemeester en schepenen vertegenwoordigd zijn, met uitzondering van een enkele fractie.

Aangezien men ervan uitgaat dat een van de moeilijkheden van het bestaande systeem is dat er te veel leden met een raadgevende stem zijn en dat het relatief hoge aantal vertegenwoordigers de efficiënte werking van de raden van bestuur van de vastgoedmaatschappijen in het gedrang zou brengen, leek het ons redelijk het maximum aantal waarmemers op vier vast te stellen.

Toutes ces formules visent à vider le conseil d'administration au sein duquel une représentation est garantie aux groupes de l'opposition, de certaines de ses prérogatives. Par là même, on annihile la volonté d'opérer un contrôle sur la gestion du conseil d'administration.

Puisque l'intention du législateur a clairement été de permettre aux groupes de l'opposition d'assurer un contrôle sur la gestion des sociétés immobilières de service public, il semble raisonnable d'élargir ce contrôle à tous les organes de gestion auxquels le conseil d'administration confierait des pouvoirs.

N° 8

Article 4

- 1) **Dans l'alinéa 2 proposé, remplacer in fine les mots «par deux membres avec voix consultative» par les mots «par deux membres avec voix consultative lorsque le conseil communal compte trois groupes non représentés au collège des bourgmestre et échevins, par trois membres avec voix consultative lorsque le conseil communal compte quatre groupes non représentés au collège des bourgmestre et échevins et par quatre membres avec voix consultative lorsque le conseil communal compte cinq groupes ou plus non représentés au collège des bourgmestre et échevins.»**
- 2) **Dans l'alinéa 3 proposé, remplacer les mots «sur une liste de quatre candidats» par les mots «sur une liste de candidats dont le nombre doit être supérieur d'une unité au nombre de postes à pourvoir en vertu de l'alinéa précédent.»**

JUSTIFICATION

La présente proposition vise à assurer au maximum la représentation des différents groupes de la minorité du conseil communal tout en permettant à l'Assemblée générale de ne choisir sur la liste double que des représentants des groupes politiques de la minorité jugée démocratique.

En effet, il ne faut pas faire mystère du fait que si la disposition de l'article 13 n'a pas été appliquée dans toutes les communes, c'est à la suite d'un différend sur la question de savoir s'il convient de faire représenter même avec voix consultative les groupes issus de formations non démocratiques.

La faculté qui serait laissée à la majorité de désigner des représentants de tous les groupes non représentés au collège des bourgmestre et échevins à l'exception d'un seul groupe permettra de rencontrer cet objectif.

Par ailleurs, puisque l'on considère qu'une des difficultés du système actuel serait qu'il entraîne la prolifération de membres avec voix consultative et que «le nombre relativement élevé de ses représentants... affecterait le fonctionnement efficient des conseils d'administration des sociétés immobilières», il a semblé raisonnable de fixer le nombre maximum d'observateurs à quatre unités.

Nr. 9

*Artikel 5 (nieuw)***Een artikel 5 (nieuw) toe te voegen, luidend:**

«Artikel 5 – In artikel 3 van dezelfde ordonnantie wordt het volgende lid tussen het eerste en het tweede lid ingevoegd:

«Elke huurder van een sociale woning die een inkomen heeft dat lager is dan de door de regering vastgelegde inkomensgrens, mag niet verplicht worden een reëel huurbedrag te betalen dat hoger is dan 20% van de inkomens van het gezin zonder dat het reële huurbedrag lager is dan het door de regering vastgestelde bedrag.»

VERANTWOORDING

Het amendement strekt ertoe een minimumvoorwaarde op te nemen om het sociale doel van het beleid op het vlak van de sociale huisvesting te bevestigen.

Die bepaling lijkt des te nuttiger daar het principe ervan reeds vastgelegd was in het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 23 december 1993 houdende regeling van de verhuur van woningen die beheerd worden door de Brusselse Gewestelijke Huisvestings-maatschappij of door de openbare vastgoedmaatschappijen.

Die bepaling is niet meer van kracht sinds de regering een nieuw besluit heeft uitgevaardigd tot wijziging van de huurregeling voor sociale huisvesting. Wij zijn van mening dat die voorwaarde zo belangrijk is dat zij definitief in de ordonnantie die de sociale huisvesting in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest regelt, opgenomen moet worden.

Nr. 10

*Artikel 6 (nieuw)***Een artikel 6 (nieuw) toe te voegen:**

«Artikel 6 – Artikel 4 van dezelfde ordonnantie wordt met het volgende lid aangevuld:

«Om de inkomens van het gezin te bepalen wordt steeds rekening gehouden met de totale inkomens van alle gezinsleden, met uitzondering van die van de minderjarige kinderen. De inkomens van gehandicapten, kinderen jonger dan 21 jaar en verwanten in opgaande lijn die deel uitmaken van het gezin van de huurder worden slechts voor de helft meegerekend.

Met deze totale inkomens wordt rekening gehouden voor de toelating van de gezinnen die kandidaat huurder zijn en bij de berekening van hun reële huurbedrag.»

N° 9

*Article 5 (nouveau)***Ajouter un article 5 (nouveau) rédigé comme suit:**

«Article 5 – A l'article 3 de la même ordonnance, l'alinéa suivant est inséré entre le 1er et le 2ème alinéa:

«Tout locataire d'un logement social qui bénéficie d'un revenu inférieur aux conditions d'accès fixées par le gouvernement ne peut se voir imposer un loyer réel supérieur à 20% des revenus du ménage sans pour autant que le loyer réel soit diminué en deçà d'un montant fixé par le gouvernement.»

JUSTIFICATION

L'amendement vise à insérer une clause minimale visant à consacrer l'objectif social mené dans le cadre du secteur du logement social.

Il semble que cette disposition soit d'autant plus utile que son principe en avait été acquis dans le cadre de l'arrêté pris par le gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale le 23 décembre 1993 organisant la location des habitations gérées par la SLRB ou par les sociétés immobilières de service public.

Cette disposition vient d'être battue en brèche par le nouvel arrêté du gouvernement modifiant le régime locatif dans le logement social. Il nous semble qu'il s'agit d'une condition tellement substantielle qu'elle doit trouver sa place définitivement dans l'ordonnance qui organise le logement social en Région bruxelloise.

N° 10

*Article 6 (nouveau)***Ajouter un article 6 (nouveau) rédigé comme suit:**

«Article 6 – L'article 4 de la même ordonnance est complété par l'alinéa suivant:

«Pour la détermination des revenus du ménage il sera toujours tenu compte des revenus globalisés de tous les membres du ménage, à l'exception de ceux des enfants mineurs. Toutefois, les revenus de la personne handicapée, des enfants de moins de 21 ans et de l'ascendant qui font partie du ménage du locataire ne sont comptés que pour moitié.

Ce sont ces revenus globalisés qui sont pris en compte pour l'admission des ménages candidats locataires et pour le calcul du loyer réel.»

VERANTWOORDING

Om te vermijden dat de berekeningsregels voortdurend gewijzigd worden, zou het beter zijn in de tekst van de ordonnantie algemene bepalingen op te nemen op grond waarvan de regering, overeenkomstig artikel 4 en na advies van de BGHM, steeds gemachtigd is de precieze toegangsvoorwaarden vast te leggen voor de personen met een bescheiden inkomen voor wie een sociale-huisvestingsbeleid gevocord wordt.

Het voorstel bevestigt dus de principes inzake gezinsinkomsten die zijn vastgelegd in het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 23 december 1993 houdende regeling van de verhuur van woningen die beheerd worden door de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij of door de openbare vastgoedmaatschappijen.

Sinds de wijziging van dat besluit door de huidige regering hebben wij vernomen dat de bepaling krachtens welke de inkomens van gehandicapten slechts voor de helft in aanmerking komen, die mensen sterk benadeelt, vooral als ze het geluk hebben niet alleen te wonen.

Er dient ook rekening gehouden te worden met de meerderjarige kinderen die bij hun ouders wonen, vooral in het licht van de huidige economische crisis.

Nr. 11

Artikel 4

Het tweede lid van het ontworpen artikel 13 door de volgende bepaling te vervangen:

“Wanneer het deel van het aandelenkapitaal waarop een gemeente intekende haar de meerderheid verleent in de raad van bestuur van de openbare vastgoedmaatschappij, wordt elke groep die niet vertegenwoordigd is in het college van burgemeester en schepenen in de raad van bestuur vertegenwoordigd door telkens één lid met adviserende stem.”.

VERANTWOORDING

Indien het de bedoeling is om het risico van politisering van de beslissingen van de raad van bestuur in te perken, dan kan dit niet, zoals nu wordt voorgesteld, worden bereikt door de hele gemeenteraad – de meerderheid dus – enkele zelf uitgekozen leden uit de oppositie te laten aanduiden. Het door dit ontwerp van ordonnantie beveerde opzet kan alleen worden verwezenlijkt indien alle politieke fracties worden toegelaten tot de raad van bestuur van de huisvestingsmaatschappijen waarin de gemeente de meerderheid van het aandelenkapitaal bezit. Bovendien is dit vanuit democratische standpunt de enige zuivere oplossing. Elke democratische partij moet hiervan dus in principe voorstander zijn.

Nr. 12

Artikel 4

In het derde lid van het ontworpen artikel 13, de tweede zin als volgt te wijzigen: *“Elk groep van de gemeenteraad draagt twee kandidaten voor, waaruit de*

JUSTIFICATION

En vue d'éviter des modifications perpétuelles des règles de calcul, il semble de bon aloi de prévoir dans le texte de l'ordonnance des dispositions générales sur base desquelles, comme le prévoit l'article 4, le gouvernement, sur avis de la SLRB, sera toujours habilité à fixer les conditions précises des personnes à revenus modestes pour lesquelles la politique du logement social est mise en oeuvre.

La proposition vise donc à consacrer les principes qui étaient fixés en termes de revenus du ménage dans l'arrêté du 23 décembre 1993 du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale organisant la location des habitations gérées par la société du logement de la Région bruxelloise ou par les sociétés immobilières de service public.

Des échos qui sont déjà parvenus dès la modification apportée à cet arrêté par le gouvernement actuel montrent que la disposition qui vise à ne plus prendre en compte pour moitié seulement les revenus des personnes handicapées porte lourdement préjudice à ces personnes surtout quand elles ont la chance de ne pas être isolées.

Par ailleurs, la situation des enfants majeurs qui habitent sous le même toit que leurs parents doit être également prise en considération particulièrement dans la situation de crise économique que nous connaissons.

N° 11

Article 4

Remplacer l'article 13, en projet, deuxième alinéa, par la disposition suivante:

«Lorsque la part du capital social souscrite par une commune lui accorde la majorité au conseil d'administration de la société immobilière de service public, chacun des groupes non représentés au collège des bourgmestre et échevins est représenté au sein du conseil d'administration par un membre avec voix consultative.»

JUSTIFICATION

Si l'objectif est de limiter le risque de politisation des décisions du conseil d'administration, il ne pourra pas être atteint en faisant désigner, tel que proposé actuellement, par l'ensemble du conseil communal – la majorité donc – quelques membres de l'opposition que celui-ci aurait lui-même choisis. L'objectif que poursuit le projet d'ordonnance ne peut être réalisé que si tous les groupes politiques sont admis au sein du conseil d'administration des sociétés de logement dans lesquelles la commune dispose de la majorité du capital social. En outre, il s'agit de la seule solution purement démocratique. Tous les partis démocratiques doivent donc, en principe, lui être favorables.

N° 12

Article 4

Modifier l'article 13, en projet, troisième alinéa, comme suit : *“Ces membres du conseil d'administration avec voix consultative disposent des mêmes droits et obli-*

algemene vergadering een lid met adviserende stem kan kiezen. Deze kandidaten hebben bij voorkeur zitting in de gemeenteraad."

VERANTWOORDING

Zoals in stuk A-111/1 - 95/96 uitvoerig wordt betoogd, blijkt het noodzakelijk te zijn dat, om in overeenstemming te zijn met het vennootschapsrecht, de algemene vergadering de vrije keuze heeft tussen meerdere kandidaten. Op deze wijze wordt dit gerealiseerd.

Nr. 13

Artikel 4

Tussen het derde en het vierde lid van het ontworpen artikel 13, een nieuw lid toe te voegen, luidend als volgt:

"Indien in de gemeenteraad geen enkele verkozenen uit één van beide taalgroepen zitting heeft, verkiest de algemene vergadering een lid met adviserende stem onder de eerste twee niet verkozen gemeenteraadsleden uit de niet vertegenwoordigde taalgroep."

VERANTWOORDING

Uit het antwoord op een schriftelijke vraag van collega Roeland Van Wallegghem blijkt dat in de raad van beheer van 15 van de 34 huisvestingsmaatschappijen geen enkele Nederlandstalige vertegenwoordiger zetelt (Bulletin van Vragen en Antwoorden, 20 december 1995, p. 266-267). Nochtans merkt de Raad van State in haar advies over dit ontwerp van ordonnantie op dat de wetgever verschillende regelingen heeft voorzien ter bescherming van de taalminderheden in het tweetalig gebied Brussel-hoofdstad, en suggereert hiermee tegelijkertijd dat een dergelijke regeling ook in dit ontwerp van ordonnantie zou worden opgenomen.

Naar analogie met de artikelen 279 en 180 van de nieuwe gemeentewet, en met artikel 6, § 4 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, waarnaar de Raad van State uitdrukkelijk verwijst, werd bovenvermeld amendement opgesteld.

Nr. 14

Artikel 3

a) In het eerste lid, tussen het woord "vijf" en het woord "leden", het woord "raadgevende" toe te voegen.

b) Aan het slot van het eerste lid, tussen het woord "rechtstreeks" en het woord "belang", de woorden "of zijdelings" toe te voegen.

gations que les administrateurs sans toutefois détenir une voix délibérative. Chaque groupe du conseil communal présente deux candidats, parmi lesquels l'assemblée générale peut choisir un membre avec voix consultative. Ces candidats siègent de préférence au conseil communal."

JUSTIFICATION

Comme l'explique de manière circonstanciée le document A-111/1, il apparaît nécessaire, pour être en conformité avec le droit des sociétés, de laisser à l'assemblée générale le choix entre plusieurs candidats. Notre amendement permet d'y parvenir.

N° 13

Article 4

Ajouter à l'article 13, en projet, entre le troisième et le quatrième alinéas, un nouvel alinéa rédigé comme suit:

"Si le conseil communal ne compte aucun élu d'un des deux groupes linguistiques, l'assemblée générale élit un membre avec voix consultative parmi les deux premiers conseillers communaux non élus du groupe linguistique non représenté."

JUSTIFICATION

Il ressort d'une réponse à une question écrite de notre collègue Roeland Van Wallegghem qu'aucun représentant néerlandophone ne siège au conseil d'administration de 15 des 34 sociétés de logement (Bulletin des Questions et réponses du 20 décembre 1995, p.266-67). Or, dans son avis sur le présent projet d'ordonnance, le Conseil d'Etat fait remarquer que le législateur a prévu plusieurs régimes en vue de protéger les minorités linguistiques sur le territoire bilingue de Bruxelles-Capitale. Il suggère, du même coup, de prévoir un régime de cet ordre repris dans le projet d'ordonnance.

Par analogie avec les articles 279 et 280 de la nouvelle loi communale, et avec l'article 6, § 4 de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale auxquels le Conseil d'Etat fait expressément référence, nous avons rédigé l'amendement ci-avant.

N° 14

Article 3

a) Au 1°, entre le mot «comprendre» et les mots «, au plus», insérer les mots «à titre consultatif».

b) Ajouter in fine du 1° les mots «ou indirect».

VERANTWOORDING

Die oplossing biedt de mogelijkheid om in de raad van bestuur van de BGHM vertegenwoordigers van de OVM's op te nemen die een goede kennis hebben van de praktijk en van de problemen inzake het beheer van die maatschappijen.

Zij biedt het voordeel dat die personen geen rechter in eigen zaak zijn doordat zij niet daadwerkelijk deelnemen aan een stemming over beslissingen die betrekking hebben op die sector. Volgens de huidige tekst zouden die personen een doorslaggevend voorrecht kunnen hebben ten opzichte van de maatschappijen die geen vertegenwoordiger hebben in de raad van bestuur van de toezichthoudende instantie en van de instelling die de kredieten verdeelt.

De aan het slot van het eerste lid toegevoegde woorden zijn volkomen in overeenstemming met de letter en de geest van artikel 60 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, luidens hetwelk een bestuurder de beraadslagingen van de raad van bestuur omtrent verrichtingen bij de uitvoering waarvan hij rechtstreeks of zijdelings een persoonlijk belang heeft niet mag bijwonen.

Nr. 15

Artikel 4

Het tweede en het derde lid door de volgende leden te vervangen:

«Wanneer het deel van het maatschappelijk kapitaal waarop de gemeente heeft ingetekend, haar bestuurders verleent, wordt een evenredige vertegenwoordiging gewaarborgd van de fracties die in de gemeenteraad zitting hebben en die niet in het college van burgemeester en schepenen vertegenwoordigd zijn en die voldoen aan de voorwaarden gesteld in artikel 15bis van de wet van 4 juli 1989.

De vertegenwoordigers van die politieke fracties nemen, met raadgevende stem, deel aan de vergaderingen van de raad van bestuur van de openbare vastgoedmaatschappij.»

VERANTWOORDING

De tekst van de ordonnantie van 9 september 1993 staat model voor het amendement. Het waarborgt de aanwezigheid van waarnemers van de oppositie van zodra de gemeente op een deel van het maatschappelijk kapitaal van een OVM ingetekend heeft. Dit stemt overeen met de ratio die de wetgever van 1993 voor ogen had. Hij wou doorzichtigheid waarborgen en de democratische controle mogelijk maken van de activiteiten van die OVM's, die deels door de gemeenten zijn opgericht.

De voorgestelde formule biedt het voordeel dat niet wordt afgeweken van de rechtmatige keuzes van de betrokken democratische fracties.

Nr. 16

Artikel 3

In het 1°, het woord «vijf» te vervangen door het woord «drie».

JUSTIFICATION

Cette formule conserve la possibilité d'intégrer au sein du conseil d'administration de la SLRB des représentants des SISP qui ont une bonne connaissance du terrain et des problèmes de gestion inhérents à ces sociétés.

Elle présente l'avantage d'éviter que ces personnes ne soient à la fois juges et parties en empêchant qu'elles ne participent effectivement au processus de prise de décisions par un vote qui concerne le secteur. Dans le texte actuel, ces personnes pourraient détenir un privilège déterminant par rapport aux sociétés ne disposant pas d'un représentant qui siège au conseil d'administration de l'autorité de tutelle et de l'organisme répartiteur de crédits.

Les mots ajoutés in fine respectent pleinement la lettre et l'esprit de l'article 60 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales qui stipule qu'un administrateur ne peut assister aux délibérations du conseil d'administration relatives à des opérations à la réalisation desquelles il a un intérêt personnel direct ou indirect.

N° 15

Article 4

Remplacer les alinéas 2 et 3 proposés par les alinéas suivants:

«Lorsque la part du capital social souscrite par la commune lui accorde des administrateurs, une représentation proportionnelle des groupes siégeant au conseil communal et non représentés au collège des bourgmestre et échevins et qui remplissent les conditions visées à l'article 15bis de la loi du 4 juillet 1989, est garantie.

Les représentants de ces groupes politiques participent, avec voix consultative, aux réunions du conseil d'administration de la société immobilière de service public.»

JUSTIFICATION

L'amendement proposé s'inspire du texte actuel de l'ordonnance du 9 septembre 1993. Il garantit la présence d'observateurs de l'opposition dès l'instant où la commune a souscrit à une part du capital social d'une SISP. Ceci répond à la philosophie exprimée par le législateur de 1993 qui visait à assurer la transparence et à permettre le contrôle démocratique de l'action de ces SISP créées en partie au départ des communes.

La formule proposée présente l'avantage de garantir qu'on ne s'écarte pas des choix légitimes effectués par les groupes démocratiques concernés.

N° 16

Article 3

Au 1°, dans la 1re phrase, remplacer le mot «cinq» par le mot «trois».

VERANTWOORDING

Ten gevolge van de algemene bespreking is gebleken dat het wenselijk was het aantal personen, die in de raad van bestuur kunnen zetelen ondanks hun hoedanigheid van voorzitter, bestuurder of lid van een openbare vastgoedmaatschappij van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van vijf tot drie te beperken.

Met deze wijziging wordt de moeilijke toestand vermeden die zou kunnen ontstaan tijdens beraadslagingen waaraan voornoemde personen niet mogen deelnemen krachtens artikel 7 van de ordonnantie van 9 september 1993, gewijzigd bij het ontwerp van ordonnantie (het quorum voorzien in de statuten van de BGHM voor elke beraadslaging is 50% van de leden van de raad, dus 8 aanwezige leden minimum).

Daar de raad van bestuur 15 leden telt, worden de risico's van een dysfunctie ten gevolge van hun afwezigheid verminderd wanneer het aantal «potentiële uitgestotenen» beperkt wordt.

Nr. 17

Artikel 4

In het voorgestelde tweede lid, de woorden «Wanneer het deel van het aandelenkapitaal waarop een gemeente intekende haar de meerderheid verleent» te vervangen door de woorden «Wanneer de delen van het aandelenkapitaal waarop een gemeente en haar openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn intekenden hun de meerderheid verlenen».

VERANTWOORDING

De bedoeling is wel degelijk artikel 13 toe te passen in de situaties waarin de cumulatie van de aandelen van een gemeente en haar OCMW hun de meerderheid verlenen in de raad van bestuur. Het amendement strekt ertoe alle dubbelzinnigheid weg te nemen.

Nr. 18 (subamendement bij amendement nr. 6)

Artikel 4

De woorden «bestuurders oplevert» te vervangen door de woorden «één of meerdere bestuurders oplevert».

Nr. 19

Artikel 3

In het tweede lid, twee streepjes toe te voegen:

- «- lid van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad;
- lid van een kabinet van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.»

JUSTIFICATION

Suite à la discussion générale, il est apparu préférable de réduire de cinq à trois le nombre de personnes autorisées à siéger au conseil d'administration malgré leur qualité de président, administrateur ou membre d'une société de service public de la Région de Bruxelles-Capitale.

Le but de cette modification est de prévenir la difficulté qui pourrait naître lors de délibérations auxquelles, en vertu de l'article 7 de l'ordonnance du 9 septembre 1993 tel que modifié par le projet, les personnes en question ne pourraient participer (le quorum prévu par les statuts de la Société régionale de logement pour toute délibération étant de 50% des membres du Conseil, soit au minimum 8 présents).

Le nombre de membres du conseil d'administration étant de 15 personnes, en réduisant le nombre «d'exclus potentiels» à trois au lieu de cinq, on réduit les risques de dysfonctionnement pouvant résulter de leur absence obligée.

N° 17

Article 4

A l'alinéa 2 proposé, remplacer les mots «Lorsque la part du capital social souscrite par une commune lui accorde» par les mots «Lorsque les parts sociales souscrites par une commune et son centre public d'aide sociale leur accordent».

JUSTIFICATION

L'objectif est bien d'appliquer l'article 13 dans les situations où le cumul des parts d'une commune et de son CPAS leur accorde la majorité au conseil d'administration. L'amendement vise donc à lever toute ambiguïté.

N° 18 (sous-amendement à l'amendement n° 6)

Article 4

Remplacer les mots «lui accorde des administrateurs» par les mots «lui accorde un ou plusieurs administrateurs».

N° 19

Article 3

Au 2°, rajouter deux tirets:

- «- membre du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale;
- membre d'un cabinet du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale.»

VERANTWOORDING

De rol van elkeen dient te worden verduidelijkt en de cumulatie moet worden beperkt.

Bovendien beschikt de Regering over twee regeringscommissarissen : het is niet wenselijk dat leden van kabinetten die rol cumuleren met de taak van bestuurder van de BGHM.

Nr. 20 (subamendement op amendement nr. 15)

Artikel 4

Na het voorgestelde eerste en tweede lid, het volgende lid toe te voegen:

“Het aantal aldus aangewezen waarnemers mag niet hoger zijn dan twee.”

Nr. 21

Artikel 4

In het voorgestelde tweede lid, de woorden “geen enkele bestuurder telt” te vervangen door de woorden “ten minste twee bestuurders telt”.

Nr. 22 (subsidiair op amendement nr. 8)

Artikel 4

– **In het voorgestelde tweede lid, het woord “twee” te vervangen door het woord “drie”.**

– **In het voorgestelde derde lid, het woord “vier” te vervangen door het woord “zes”.**

VERANTWOORDING

Twee leden van de oppositie is een te klein aantal om de oppositiepartijen goed te kunnen vertegenwoordigen.

Nr. 23

Artikel 4

In het voorgestelde vierde lid, de woorden “De leden” te vervangen door de woorden “Het lid of de leden”.

VERANTWOORDING

Het gaat erom elke verwarring over het begrip “groep” te voorkomen.

JUSTIFICATION

Il convient de clarifier les rôles de chacun et de limiter les cumuls.

De plus, le Gouvernement dispose de deux commissaires du Gouvernement: il est malsain qu'en plus, des membres de cabinets du Gouvernement cumulent ce rôle avec celui d'administrateur de la SLRB.

N° 20 (sous-amendement à l'amendement n° 15)

Article 4

Ajouter après les alinéas 2 et 3 proposés l'alinéa suivant:

«Le nombre des observateurs ainsi désignés ne pourra être supérieur à deux.»

N° 21

Article 4

A l'alinéa 2 proposé, remplacer les mots «ne comporte aucun administrateur» par les mots «comporte au moins deux administrateurs».

N° 22 (en ordre subsidiaire à l'amendement n° 8)

Article 4

– **A l'alinéa 2 proposé, remplacer le mot «deux» par le mot «trois».**

– **A l'alinéa 3 proposé, remplacer le mot «quatre» par le mot «six».**

JUSTIFICATION

Deux représentants de l'opposition seront insuffisants pour représenter valablement les partis de l'opposition.

N° 23

Article 4

A l'alinéa 4 proposé, remplacer le mot «les» par les mots «le ou les».

JUSTIFICATION

Il s'agit d'éviter tout malentendu sur la définition de «groupe».

Bijlage 2**Waarnemers artikel 13 – toestand op 1 november 1996****I. Openbare vastgoedmaatschappij waarvoor geen waarnemer aangeduid werd:**

1. De Anderlechtse Haard
2. HLS d'Auderghem
3. ASSAM
4. Le Home des Infirmières
5. De Brusselse Haard
6. Le Foyer Etterbeekois
7. De Jetse Haard
8. HBM de St-Josse-ten-Noode
9. Kapelleveld
10. Sorelo – heeft een afwijking verkregen
11. Le Foyer Ixellois

II. Aanwezige waarnemers:

1. De Brusselse Haard:	1
2. De Lakense Haard:	1
3. SCLAB:	1
4. Ieder zijn Huis: geen waarnemer op basis van artikel 13 maar twee bestuurders aangeduid door de oppositie als vertegenwoordiger van de gemeente	
5. Les Villas de Ganshoren:	2
6. De Koekelbergse Haard:	2
7. Le Logement Molenbeekois:	1
8. Le Foyer Saint-Gillois:	1
9. Le Foyer Schaerbeekois:	1
10. Ukkelse Maatschappij voor de Huisvesting:	2
11. Ville et Forêt:	2
12. Habitation Moderne:	2
13. Sint-Pieters-Woluve: geen waarnemer op basis van artikel 13 maar twee bestuurders aangeduid door de oppositie als vertegenwoordiger van de gemeente	
14. Le Foyer Forestois:	3

Annexe 2**Observateurs article 13 – situation au 1er novembre 1996****I. SISP où aucun observateur n'a été désigné:**

1. Le Foyer Anderlechtois
2. HLS d'Auderghem
3. ASSAM
4. Le Home des Infirmières
5. Le Home Familial Bruxellois
6. Le Foyer Etterbeekois
7. Le Foyer Jettois
8. HBM de St-Josse-ten-Noode
9. Kapelleveld
10. Sorelo – a obtenu une dérogation
11. Le Foyer Ixellois

II. Observateurs présents:

1. Le Foyer Bruxellois:	1
2. Le Foyer Laekenois:	1
3. SCLAB:	1
4. Ieder zijn Huis: Pas d'observateur «article 13» à proprement parler, mais deux administrateurs représentant la commune sont désignés par l'opposition	
5. Les Villas de Ganshoren:	2
6. Le Foyer Koekelbergeois:	2
7. Le Logement Molenbeekois:	1
8. Le Foyer Saint-Gillois:	1
9. Le Foyer Schaerbeekois:	1
10. SUL:	2
11. Ville et Forêt:	2
12. Habitation Moderne:	2
13. Woluwe-Saint-Pierre: Pas d'observateur «article 13» à proprement parler, mais deux administrateurs représentant la commune sont désignés par l'opposition	
14. Le Foyer Forestois:	3

Bijlage 3**Maatschappijen die onder de toepassing
van het gewijzigde artikel 13 vallen**

De Anderlechtse Haard
Brusselse Haard
Lakense Haard
SCLAB
Le Foyer Etterbeekois
Ieder Zijn Huis
Le Foyer Forestois
Les Villas de Ganshoren
Le Foyer Ixellois
De Jetse Haard
Le Foyer Koekelbergeois
Le Logement Molenbeekois
Le Foyer Saint-Gillois
HBM van St-Josse-Ten-Noode
Le Foyer Schaerbeekois
Ukkelse Maatschappij voor de Huisvesting
Ville et Forêt

Annexe 3**Sociétés concernées par
l'application de l'article 13 modifié**

Le Foyer Anderlechtois
Le Foyer Bruxellois
Le Foyer Laekenois
SCLAB
Le Foyer Etterbeekois
Ieder Zijn Huis
Le Foyer Forestois
Les Villas de Ganshoren
Le Foyer Ixellois
Le Foyer Jettois
Le Foyer Koekelbergeois
Le Logement Molenbeekois
Le Foyer Saint-Gillois
HBM de St-Josse-Ten-Noode
Le Foyer Schaerbeekois
Société Ucquoise du Logement
Ville et Forêt

